

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
I. GR. PERIȚEANU
Avocat, fost Ministru

PRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosif G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu** Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Dem. I. Dobrescu**, fost Primar General al Capitalei; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Eugen Pețit**, Consilier la Inalta Curte de Casație; **G. Petrovici**, Decan al Baroului Ilfov; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

Mai multă atențiune la traduceri, de D. Galeșescu-Pyk, profesor universitar;

— Pentru o justiție penală științifică, de prof. M. Kernbach.

JURISPRUDENȚE:

Inalta Curte de Casație și Justiție s. III: *Elena Catargi* cu *Radu Sasu*. (Mandat. Contractarea mandatarului cu un terțiu. Cererea mandantului de a dovedi reaua credință a terțiului și concertarea cu mandatarul. Admisibilitate. Vânzare. Îndeplinirea obligațiunei vânzătorului depinzând de executarea angajamentului cumpărătorului. Neexecutarea obligațiunei acestuia justifică legal refuzul vânzătorului);

— Idem, idem: *Regia Autonomă P. T. T.* cu *Victor Filoti*. (Faliment. Inscrierea unor creanțe la masa falimentului. Caracterul de jurnal al sentinței prin care se suspendă darea unei hotărâri definitive asupra unei asemenea înscrieri. Apel. Incident de inadmisibilitate. Respingere. Recurs. Deosebiri între ipotezele art. 775 și 776 cod. com.);

— Curtea de apel București s. IV: *I. G. Pătrulescu* și *a. cu Ion G. M. Stancu zis Stănculescu* și *a.* (Pact succesoral. Act anulabil. Confirmare tacită. Cunoașterea viciului. Succesiune deschisă. Succesiune nedeschisă încă. Vânzarea lor prin acelaș act pe un preț unic. Indivizibilitate. Prescripțiune. Minoră emancipată prin căsătorie. Formele pentru facerea împărțelei);

— Tribunalul din Béthune. (Un minor nu poate să transforme datoria naturală a sa într-o datorie civilă), cu o Notă de Hariton Udrea, magistrat.

Normele adoptate urmează să fie cât mai potrivite instituției reglementate și să corespundă necesităților sale. Ele trebuie să fie armonizate și bazate pe aceleași principii juridice.

Fără o redactare clară și precisă a lor ele nu-și vor realiza scopul urmărit, căci se vor isca discuțiuni interminabile relativ la sensul formulelor întrebuintate, a cuvintelor cu dublu sens și chiar a punctelor și virgulelor. Ele vor deveni un izvor nesecat de controverse.

De aceea Fenet, exagerând fără îndoială nota, ajunsese la concluzia „qu'il serait absurde de se livrer à des idées absolues de perfection dans des choses qui ne sont susceptibles que d'une bonté relative; que l'histoire nous offre à peine la promulgation de deux ou trois bonnes lois dans l'espace d'un siècle”.

Prin urmare se cer condițiuni multiple și calități speciale dela cei ce-și asumă acest rol de a croi un vestmânt legal unei instituțiuni juridice.

Alături de o cunoaștere profundă a aplicațiilor practice ale instituției se impune o posedare desăvârșită a principiilor de drept, a legiurilor străine și a vocabularului juridic.

Aceste calități sunt greu de întrunit în persoana unuia sau chiar a mai multor juristi.

Nu oricând și oriunde se poate reînoi minunea redactării codului civil napoleonian, ai cărui făuritori, în lunga lor carieră de avocați ai Parlamentului, ajunseseră nu numai la o stăpânire a dreptului aplicat dar „ils s'étaient frottés à la langue judiciaire avec une pénétration que peu d'hommes posséderaient aujourd'hui”.

De aci acea limbă cristalină a textelor sale ce a determinat pe observatorul și romancierul francez Stendhal să considere citirea zilnică a lor ca un exercițiu de antrenament literar.

Uneori chiar verificându-se existența acestor calități legea poate să nu fie bună.

Este o observație pe care o poate face orice specialist cercetând unele produse legislative.

Procedând astfel marele jurisconsult Savigny a conchis că nu totdeauna numărul și valoarea juristilor însărcinați cu alcătuirea unei legi sunt o garanție a unei bune elaborări a sa.

Dacă este greu a se făuri o bună lege cu caracter național, șansele sunt cu mult mai reduse, atunci

MAI MULȚA ATENȚIUNE LA TRADUCERI

Nimic mai dificil decât făurirea unei bune legi. Nu este suficient ca autorul său să dea instituției ce reglementează armătura legală ce o socoteste ca fiindu-i adecuată, bazându-se pe o construcție juridică formulată a priori.

O lege nu este o operă de știință. Dacă omul de știință îi imprimă pecetea personalității sale, formulele legislative vor fi prea abstracte și inaplicabile. Ea trebuie să corespundă exigențelor de oportunitate practică.

când e chestiunea de a se alcătui o lege uniformă pentru mai multe state, la a cărei elaborare colaborează diferiți reprezentanți ai acestora.

Fiecare stat are o concepție juridică deosebită relativ la instituția supusă unei reglementări uniforme. Fiecare delegat voeste să facă să triumfe normele legislative ale țării pe care o reprezintă, întrucât le consideră ca fiind cele mai bune, mai desăvârșite.

Cu multă greutate și după laborioase discuțiuni se cade de acord asupra normelor și soluțiilor ce urmează a fi adoptate. Ele sunt de cele mai deseori rezultatul unor compromisuri.

Iată de ce legea uniformă dela Geneva din 7 Iunie 1930 asupra cambiei și a biletului la ordin, deși pentru elaborarea ei s'a lucrat în mod temeinic, luându-se drept baza regulamentul uniform dela Haga din 1912, e susceptibilă de critici.

Fără îndoială că nu e un mozaic juridic cuprinzând soluțiuni bazate pe norme disparate. Alcătuirea sa e fundată pe principii uniforme. Ea nu este însă o operă desăvârșită.

Profesorul francez Chéron, unul dintre acei cari s'au ocupat în mod serios de analiza sa, a ajuns la concluzia că „ea nu realizează soluțiunea ideală a unei probleme atât de complicată. Nu trebuie pierdut din vedere că redactorii săi au trebuit să țină seama de necesitățile practice și să caute adesea a concilia, prin dispozițiuni tranzacționale, regulile divergente existente în legislațiile pozitive”.

Când delegații nu au putut cădea de acord s'a prevăzut prin diferite dispozițiuni denumite rezerve cuprinse în Anexa II-a a Convenției dela Geneva, posibilitatea de a se deroga, prin legile naționale, dela normele adoptate prin legea uniformă sau de a se procede la o complectare a lor.

În sfârșit uneori s'a renunțat la adoptarea unei soluțiuni și s'a dat posibilitatea de rezolvare a chestiunilor din partea statelor contractante prin legile lor pozitive.

Aceste multiple rezerve amenintă realizarea însăși a unificării legislative.

* * *

Legea uniformă dela Geneva a servit ca model legiuitorului italian pentru alcătuirea legii din 14 Decembrie 1933 asupra cambiei și biletului la ordin.

Italia luase parte la Convenția dela Geneva din 1930 și o ratificase prin decretul-lege nr. 1130 din 25 August 1932, așa că era obligată a proceda astfel.

Juriștii italieni adoptând însă textele legii uniforme dela Geneva cuprinse în prima anexă a convenției, au ținut seama de rezervele prevăzute în Anexa II-a și au căutat să perfecționeze sau să complecteze, pe cât le-a fost posibil, normele adoptate.

Legiuitorul român, prin legea din 1 Mai 1934 asupra cambiei și a biletului la ordin, nu a făcut altceva decât a traduce pe cea italiană, introducând ici și colo unele modificări care, în loc de a perfecționa textele de origine și soluțiunile adoptate prin ele, au avut un rezultat contrariu.

Dacă alcătuirea unei noi și bune legi este dificilă, nu aceeași este situația atunci când este chestiunea de o simplă traducere.

Oficiul traducătorului este foarte simplu. El are îndatorirea de a reda într-o formă iuridică și într-o limbă curat națională normele cuprinse în diferitele articole ale legii traduse.

Acei ce au tradus legea italiană nu au satisfăcut nici măcar acest deziderat.

Stilul este greoiu. Frazele sunt prea lungi, datorită uneori împrejurări că au fost contopite într'un singur alineat dispozițiuni ce în legea italiană figurau în alineate deosebite.

Traducerea este deseori neexactă. Cuprinsul unora dintre articole nu mai corespunde celui italian. Nu e chestiunea fără îndoială de dispozițiuni ce au fost modificate în mod intenționat, ci de acele care, din cauza unei greșite traduceri, nu mai au același conținut juridic ca în original.

Ne vom ocupa numai de câteva dintre ele, de cele mai importante, pentru a învedera cât de întemeiată este critica formulată.

I. Prin articolul 4 s'a reglementat cambia domiciliată, prevăzându-se că o cambie poate fi plătită la domiciliul unui al treilea fie în localitatea unde domiciliază trasul, fie în altă localitate.

În alineatul al doilea al aceluiași articol italian (art. 4) se stabilește că, atunci când prin cambie nu se prevede că plata se va face la domiciliul celui de al treilea de către tras, se presupune că ea va fi făcută de cel de al treilea.

Alineatul al doilea al textului român are cu totul alt cuprins: *dacă în cambie nu se prevede de către tras că plata se va face la domiciliul celui de al treilea, se presupune că ea va fi făcută de acesta din urmă.*

Oricine își dă seama că textul, astfel cum e redactat, nu are nici un sens.

II. Articolul 18 din legea română stabilește modul de justificare din partea purtătorului cambiei a posesiunii sale legitime.

Prin primul alineat se prescrie că detinătorul unei cambii este socotit posesor legitim al său dacă își justifică dreptul printr'o serie neîntreruptă de giruri, chiar dacă ultimul gir este în alb. Girurile sterse se socotesc ca nescrise.

Alineatul al doilea prevede că dacă un gir în alb este urmat de un alt gir, semnatarul acestuia este socotit că a dobândit cambia prin efectul unui gir în alb.

Aceste două alineate ale art. 18 din legea română formează un singur alineat în legislația italiană art. 20.

Alineatul al treilea al articolului 18 este traducerea exactă a alineatului 2 din art. 20 italian.

El se ocupă de ipoteza pierderii posesiunii cambiei din partea beneficiarului sau a unui girator în împrejurări independente de voința lor.

Conform lui noul purtător care justifică dreptul său în modul arătat în alineatul precedent, nu este ținut să predea cambia, afară numai dacă a dobândit-o cu rea credință, sau dacă a săvârșit o greșeală gravă în dobândirea ei.

Trimiterea pe care o face legiuitorul nostru *numai la alineatul precedent* nu este suficientă. Numai în baza aceluiași alineat nu se poate ajunge la o justificare legitimă a posesiunii titlului.

Trimiterea pentru a fi completă trebuia să se refere la ambele alineate precedente.

Greșeala e datorită împrejurării că primul alineat italian a fost desfăcut în două alineate deosebite. Deci pe când trimiterea făcută de legiuitorul italian la alineatul precedent era logică și explicabilă, ea a devenit incompletă în legislația noastră.

III. Articolele 48 și următoarele din lege reglementează exercitarea drepturilor de regres ce posesorul cambiei are contra giranților, trăgătorului și a celorlalți obligați cambial.

Articolul 48 este traducerea articolului 50 italian.

În baza art. 50 italian posesorul poate exercita drepturile de regres la scadență, dacă plata nu s'a efectuat și înainte de scadență:

1) dacă acceptarea a fost refuzată în total sau în parte.

2) *în caz de faliment al trasului, indiferent dacă acesta a acceptat sau nu cambia: în caz de încetare de plăți a acestuia, chiar dacă nu este constatată printr'o hotărîre judecătorească și în ipoteza în care urmărirea bunurilor sale a fost infructuoasă.*

Prin urmare la punctul doi legiuitorul italian se ocupa de trei ipoteze bine distincte.

În textul român nu figurează decât două cazuri, datorită faptului că cel de al doilea formează un tot unitar cu al treilea — cel puțin în aparență — din cauza unei rele traduceri a textului.

Aceasta se poate verifica cu ușurință din citirea textului pe care-l reproducem.

„În caz de faliment al trasului, fie că acesta a acceptat sau nu; în caz de încetare de plăți din partea acestuia, chiar dacă încetarea de plăți nu este constatată printr'o hotărîre, dacă urmărirea bunurilor lui a rămas fără rezultat.

S'ar putea pretinde că legiuitorul român a vroit să modifice textul italian, făcând din urmărirea fără rezultat a bunurilor o condiție pentru exercitarea drepturilor de regres în ipoteza în care încetarea de plăți nu este constatată printr'o hotărîre judecătorească.

Intenția de a se modifica textul italian nu rezultă de nicăieri.

Contrariu, din articolele următoare și în special din art. 49 reiese ca și legiuitorul nostru a considerat ipoteza urmăririi fără rezultat a bunurilor trasului ca un caz deosebit de acela al încetării plăților.

Nu-mi închipui apoi că legiuitorul nostru să fi vrut realmente să modifice textul italian, căci atunci ar fi însemnat că se confundă două noțiuni de sine stătătoare, aceea a încetării plăților, care nu poate privi decât pe comercianți, cu deconținutul din dreptul civil.

IV. Noua lege, ca și vechiul cod comercial, dă posibilitatea de înlocuire a protestului dacă posesorul cambiei se învoește printr'o declarație de refuz de acceptare sau de plata scrisă și datată pe titlu sau pe adaos (foglio di allungamento) semnată de acel împotriva căruia protestul urma să fie făcut.

Această înlocuire nu este posibilă conform textului italian art.72 în cazul în care trăgătorul a stipulat „prin însuși titlul” obligația facerii protestului.

Cuvintele „prin însuși titlul” au dispărut din textul român (art. 73). Aceasta înseamnă că o atare stipulație inserată de trăgător chiar într'un act separat ar fi valabilă și opozabilă posesorului cambiei. Ori acest lucru nu este admisibil întrucât numai clauzele cuprinse în titlu sunt eficace și produc efecte cambiale. *Quod non est in cambio non est in mundo.*

* * *

Alcătuitorii noii legi nu numai că au tradus în mod greșit dispozițiunile legale italiene, dar au introdus și unele modificări inexplicabile.

I. Se știe că protestul trebuie dresat într'un anumit termen fixat de legiuitor. Uneori însă efectuarea sa poate fi împiedicată printr'un caz fortuit sau de forță majoră.

Legiuitorul ținând seama de aceste împrejurări a decis prin art. 59 că, atunci când prezentarea cambiei sau facerea protestului în termenele prescrite

este împiedicată de un obstacol de neînlăturat (prevedere legală, caz fortuit ori de forță majoră), aceste termene sunt prelungite.

Dacă cazul fortuit ori de forță majoră tine peste treizeci de zile dela scadență, drepturile de regres pot fi exercitate fără a fi nevoie de prezentare și protest.

Conform textului italian art. 61 în cambiile la vedere sau la un anumit termen dela vedere termenul de treizeci de zile curge dela data la care posesorul titlului a adus la cunoștința girantului precedent cazul de forță majoră, chiar dacă această încunostințare a avut loc înainte de expirarea termenului de prezentare.

În ce privește cambiile cu scadența la un anumit termen dela vedere, se adaogă la termenul legal de treizeci zile termenul dela vedere indicat prin cambie.

După legea română la termenul legal de treizeci zile trebuie să se adaoge termenul de vedere sau dela un timp dela vedere arătat prin cambie. Ea se ocupa prin urmare cu această ocazie și de cambiile la vedere. Ori acest adaos constituie o greșală. El nu are nici un rost, căci relativ la cambiile cu scadență la vedere nu poate fi chestiunea de un termen de vedere care să fie adaogat la termenul legal de treizeci zile.

II. Acțiunea de îmbogățire fără cauză în materie cambială este prevăzută prin art. 65 din lege, iar articolul 94 aliniatul ultim se ocupa de prescrierea ei.

Conform ultimului alineat al art. 94 italian acțiunea de îmbogățire fără cauză se prescrie în termen de un an dela pierderea acțiunii cambiale.

În baza textului român această acțiune se prescrie printr'un an din ziua în care hotărîrea pronunțată asupra acțiunii cambiale a rămas definitivă.

Acțiunea de îmbogățire fără cauză nu se poate exercita în contra trăgătorului, acceptantului și a girantului decât atunci când posesorul cambiei a pierdut acțiunea cambială în contra tuturor obligatilor și nu are contra acestora o acțiune cauzală.

Prin urmare ea nu poate fi pusă în mișcare decât în ipoteza în care datorită fie decăderii, fie prescripției nu se mai poate intenta în mod valabil o acțiune rezultând din cambie.

Posesorul titlului constatând el însuși decăderea și prescripția acțiunii cambiale va formula o acțiune de folos nedatorat. Și atunci cum s'a putut prevedea că termenul de prescripție a acțiunii de îmbogățire fără cauză va începe a curge din ziua în care hotărîrea pronunțată asupra acțiunii cambiale va fi rămas definitivă.

Înțeles-a care legiuitorul român să oblige pe posesorul cambiei a intenta mai întâiu acțiunea cambială, deși e decăzut din exercitarea ei sau deși aceasta este prescristă, pentruca să se constate acest lucru de instanțele judecătorești și numai după ce hotărîrea pronunțată va fi rămas definitivă să se poată exercita acțiunea de folos nedatorat.

Nu ne vine a crede căci ar fi prea absurd.

III. La baza obligațiilor cambiale se află principiul solidarității. Toți acei cari au emis, acceptat, girat sau avalizat o cambie sunt ținuti în mod solidar față de posesorul titlului.

Acesta are dreptul de urmărire împotriva tuturor acestor persoane individual sau colectiv, fără a fi ținut să observe ordinea în cari s'au obligat.

Prin consacrară acestui principiu în art. 52 legiuitorul nu a făcut altceva decât să respecte o tradiție

seculară în materie cambială — *scribens literas cambi* — tenetur in solidum cum eo cui sunt scriptae.

Punându-se la baza obligațiunilor cambiale principiul solidarității și s'a dat o reglementare întrucâtva deosebită de aceea a dreptului comun tinându-se seama de un alt principiu dominant în această materie — acela al autonomiei lor.

De aceea prin vechiul cod comercial art. 946 ultimul alineat se prevedea că *întreruperea prescripției față de unul dintre coobligati nu produce nici un efect față de ceilalți*.

Această soluție figurează în legea uniformă de la Geneva (art. 71) și în articolul 95 al legii italiene.

În legea noastră nu găsim nici o dispoziție relativă la această chestiune.

Suntem prin urmare nevoiți să aplicăm dispozițiunea cuprinsă în art. 1872 c. civ., conform căreia întreruperea civilă a prescripției, făcută în contra unuia dintre debitorii solidari, are efect contra tuturor celorlalți codebitori ai săi.

Această soluție nu este însă în concordanță cu principiul independenței obligațiunilor cambiare. Ea e contrarie aceleia adoptată în materie de cek prin art. 74 din legea referitoare la acest titlu.

IV. Pentru valorificarea drepturilor rezultând din cambie posesorul său are la îndemână o dublă cale, fie aceea de a intenta acțiunea cambială directă sau de regres conform art. 47 și urm., fie aceea de a proceda la executare în baza art. 61.

Cambia este un titlu executoriu, cu excepția numai a celei emise într-o țară care nu a admis printr-o dispoziție legală specială reciprocitatea în această materie.

Recunoscându-i-se la noi acest caracter de titlu executoriu s'a dat forma legală unui vechiu dezbaterat formulat de mulți juristi.

În baza cambiei investite cu formula executorie se procedează la facerea somatiei de executare, care trebuie să cuprindă transcrierea exactă a cambiei sau a protestului precum și a celorlalte acte din care rezultă suma datorată. În ea se va face mențiune și de actul din care rezultă mandatul, în cazul în care obligația cambială e scrisă prin procură.

Debitorul poate face opoziție la executare în termen de 5 zile dela primirea somatiei.

Instanța de judecată competentă va putea suspenda executarea numai în cazul când *oponentul nu-și recunoaște semnătura înscriindu-se în fals, sau nu recunoaște procura în baza căreia el a fost obligat prin titlu*.

Din acest punct de vedere există o deosebire frapantă între legislația italiană și a noastră.

Conform art. 64 italian suspendarea se poate obține nu numai în cazul în care *oponentul nu-și recunoaște semnătura sau procura, dar și în ipoteza în care invoacă grave și fondate motive*.

Fără a intra în amănunte și a formula toate criticile pe care le merită sistemul român, observăm numai că mărginindu-se posibilitatea de suspendare la cele două cazuri arătate și impunându-se înscrierea în fals, legiuitorul nostru a introdus o *dispoziție extrem de severă*. Aceasta severitate depășește scopul urmărit, adică acela al asigurării creditului cambial și face inutilă aplicarea altor dispozițiuni din lege.

Creditorul cambial, având la dispoziție calea executării atât de riguros reglementată, nu va mai recurge nici o dată la acțiunea cambială directă sau de regres astfel cum ele au fost legiferate. Acestea nu

vor fi utilizate decât atunci când va fi chestiunea de cambii provenind din țările care nu admit reciprocitatea printr-o dispozițiune legală.

Vor recurge la calea urmăririi în special posesorii de rea credință care știind că debitorii cambiali au de invocat excepțiuni întemeiate conform art. 63, vor căuta să-i execute mai înainte ca aceștia să se poată prevala de mijloacele de apărare.

Când debitorii vor stabili că nu datorează nimic sau că nu puteau fi urmăriți va fi prea târziu, căci nu vor mai avea nimic de luat dela creditorii ce i-au urmărit.

În aceste ipoteze aplicarea principiului „solve et repete” devine foarte periculoasă.

V. Partea finală a legii din 1 Mai 1934 se ocupă de biletul la ordin. Legiuitorul reglementează în mod separat cele două titluri — cambia și biletul la ordin — adoptând sistemul italian și deci cel dela Geneva.

Cum însă se aplică biletului la ordin o serie de dispozițiuni privitoare la cambie în măsura în care nu sunt incompatibile cu natura juridică a acestui titlu, legiuitorul pentru a nu le repeta a făcut o simplă trimitere la ele.

Articolul 106 român, ca și 102 italian, care se ocupa de aceste trimiteri e luat după art. 77 al legii dela Geneva.

S'a pierdut însă din vedere un lucru, acela că profitându-se de rezerve s'a adăugat o serie de articole relative la cambie aplicabile și biletului la ordin. *De aceea trimiterile făcute prin art. 106 sunt necomplete*.

Legiuitorul nostru trebuia să treacă în enumerarea sa dispozițiunile relative la cuprinsul semnăturilor cambiale (art. 8), la obligarea cambială prin mandat (art. 10), la acțiunea cauzală (art. 64).

Ne oprim, căci ar însemna a nu mai termina. Vom învedera în tratatul ce preparăm toate lacunele și inconvenientele ce le oferă noile texte.

Menționăm numai că în aceleași condițiuni se prezintă și legea asupra cekului.

* * *

În criticele formulate ne-am referit numai la traducătorii textelor, întrucât ne închipuim că ei fac parte dintre specialiștii, cunoscători ai materiei.

Nu ne-am ocupat de partea de contribuție a membrilor parlamentului, fiindcă știm că acolo se practică deseori cultul incompetenței.

S'ar putea ridica o obiecțiune și anume aceea că textele au trecut pe la Consiliul Legislativ și-i incumba acestuia a reliefa greșelile pentru a se proceda la o rectificarea lor.

În principiu obiecțiunea ar fi justă, în fapt însă ea nu ar fi fundată.

Cei în curent cu realitatea lucrurilor știu foarte bine că de câte ori se trimite legi la Consiliul Legislativ pentru luarea avizului, și în timpul sesiunilor parlamentare ele sunt nenumărate, se pretinde urgenta.

Ori, în scurtul interval în care trece o lege pe la Consiliu e imposibil, oricâtă bunăvoință și pricepere ar exista, a se face toate observațiile necesare.

Observațiunile formulate, deși întemeiate, nu sunt ținute în seamă, cum s'a întâmplat și cu cele făcute cu privire la dispozițiunile cuprinse în proiectele relative la cambie, bilet la ordin și cek, pe motivul puțin serios că ar fi pornite dintr'un resentiment, din cauza jignirii amorului propriu al Consiliului Legisla-

tiv ce ar fi avut preparate niste proiecte relativ la aceleasi institutii.

In acest fel s'a satisfăcut amorul propriu al traducătorilor, cari nu admiteau o critică a lucrării lor.

Termin cu o dublă rugămintă adresată forurilor competente, aceea de a se veni cât de urgent cu un proiect modificator al legilor de care ne-am ocupat, pentru a se curma cu un moment mai devreme controversele ce se vor isca în mod fatal înaintea instanțelor judiciare și de a se fericii țara cu mai puține legi dar de o mai bună calitate.

D. GĂLESESCU-PYK

Profesor Universitar

PENTRU O JUSTIȚIE PENALĂ ȘTIINȚIFICĂ

„In justiția penală de azi, ca și la teatru, totul este convențional, totul este ficțiune, așa e sfântul ritual al proceselor, așa e duelul părților adverse care se prezintă înaintea tribunalelor și curților noastre. Când apare *realul*, e totdeauna sub aspectul unei reprezentări; pe scena parchetului, vechiul pretoriu, în fața publicului care asistă la desbateri, fiecare individ devine un actor: avocații au primele roluri, martorii, autori secundari, juriul formează ansamblu.

In mijlocul acestei scene, vinovatul este un monstru care interesează numai atât cât e de periculos, însă fără rol propriu, fără personalitate. Omul înaintea justiției penale, e pur și simplu „prevenitul” care apare pentru un furt sancționat de art. 401 c. p. (art. 308 c. p. r.) Nu rămâne din viața sa decât amintirea, țara unei greșeli a momentului — poate o paranteză — și care acum îl șterge din această viață. Din persoana sa nu se vede decât un gest: rușinea, din numele și titlurile sale nu se obține decât o singură vorbă: „Hoțul”. Convenționalul continuă și după sentință. In închisoare, condamnatul devine „Deținutul No. 108, I galerie”: Câteodată prin capriciul sorții, numărul articolului din lege coincide cu al celei unde se execută sancțiunea penală”.

Așa își începe prefața recente sale lucrări „*La criminologie nouvelle*” (1), savantul penalist Quintiliano Saldana, de la Universitatea din Madrid. Penalistii de pretutindeni cer în acord stăruitor ca actuala justiție penală să fie fundamental transformată. Transformarea este cerută de insuficiența ei actuală și de progresele crescânde ale științelor auxiliare dreptului.

In anii din urmă personalități proeminente de penalisti s'au refugiat din domeniul pur teoretic al penologiei, dedicând o parte a activității lor științelor pozitive. Incepând cu Hans Gross și continuând cu Liszt, Garraud, Saldana, Heimberger, Hildsberg, Goldmann, ei pătrund în tainele științelor auxiliare cerând substituirea materiilor probelor legale prin probe tehnice. Unul din ei s'a exprimat de curând astfel: „Și atunci se pune neapărat chestiunea de a ști: dacă se poate,

prin reforme apropiate, să ne mulțumim să adaptăm acestor practici și acestor idei noi, regulele esențiale ale dreptului probelor procedurii penale și a organizării noastre represive, sau dacă nu va trebui, pentru a pune de acord cu legea progresele tehnicei materiei probelor și necesitățile unei organizări moderne și eficace a luptei contra criminalității, condiționate de transformări profunde a tuturor instituțiilor noastre juridice în materie penală”. (Garraud) .2).

Dar afară de confirmarea faptului de către penalisti că justiția actuală represivă nu și mai poate îndeplini misiunea, e însăși practica de toate zilele care ne dovedește până la evidență că apărarea socială, combaterea și reprimarea criminalității nu sunt adesea decât niște fictive desiderate ale codurilor.

Sub continua noastră observațiune asistăm zilnic la judecarea proceselor penale a căror tăgădare, publicitate și „sisteme” de apărare, depășesc posibilitățile unei interpretări favorabile și a unei aprobări. „Acest divorț care se accentuează tot mai mult între practică și lege” zice Garraud, a ajuns să reducă la minimum sentimentul de încredere care mai perzistă în unii din noi în puterea și prestigiul efectiv al justiției. Defectele, lacunele și insuficiențele legilor și a procedurilor a obligat pe magistrat să recurgă la „oamenii artei”. O parte din ei s'au dedicat exclusiv „ramurei legale” a disciplinei lor și fără a exagera putem spune că nu există azi nici o știință pozitivă sau știință dublată de artă, care să nu aibă o „ramură legală”, să nu poată contribui efectiv la elucidarea unei infracțiuni. Pe tabloul de mai jos se va putea vedea rezumativ toate aceste discipline care sunt consacrate ca auxiliare ale științei dreptului.

Avem un prim grup de 3 mari discipline: *Antropologia criminală*, *Criminalistica* și *Medicina legală*. Ele se înglobează azi sub „denumirea de *Științe Naturale Criminalistice*, având ca obiect de a descoperi crima și pe criminal, pe baza indiciilor și a probelor materiale și de a oferi represiunii mijloace științifice de redresare socială. Toate dau o contribuție eficace profilaxiei și represiunii criminalității și imoralității.

Știința, fie că se găsește în timpul cercetării indicilor, sau în timpul cercetării crimei contra persoanelor sau după sentință alături de infractori în penitenciar, ele își dau neconținut tributul lor justiției. Ele nu se opresc numai aci, ci trec în dreptul civil și administrativ.

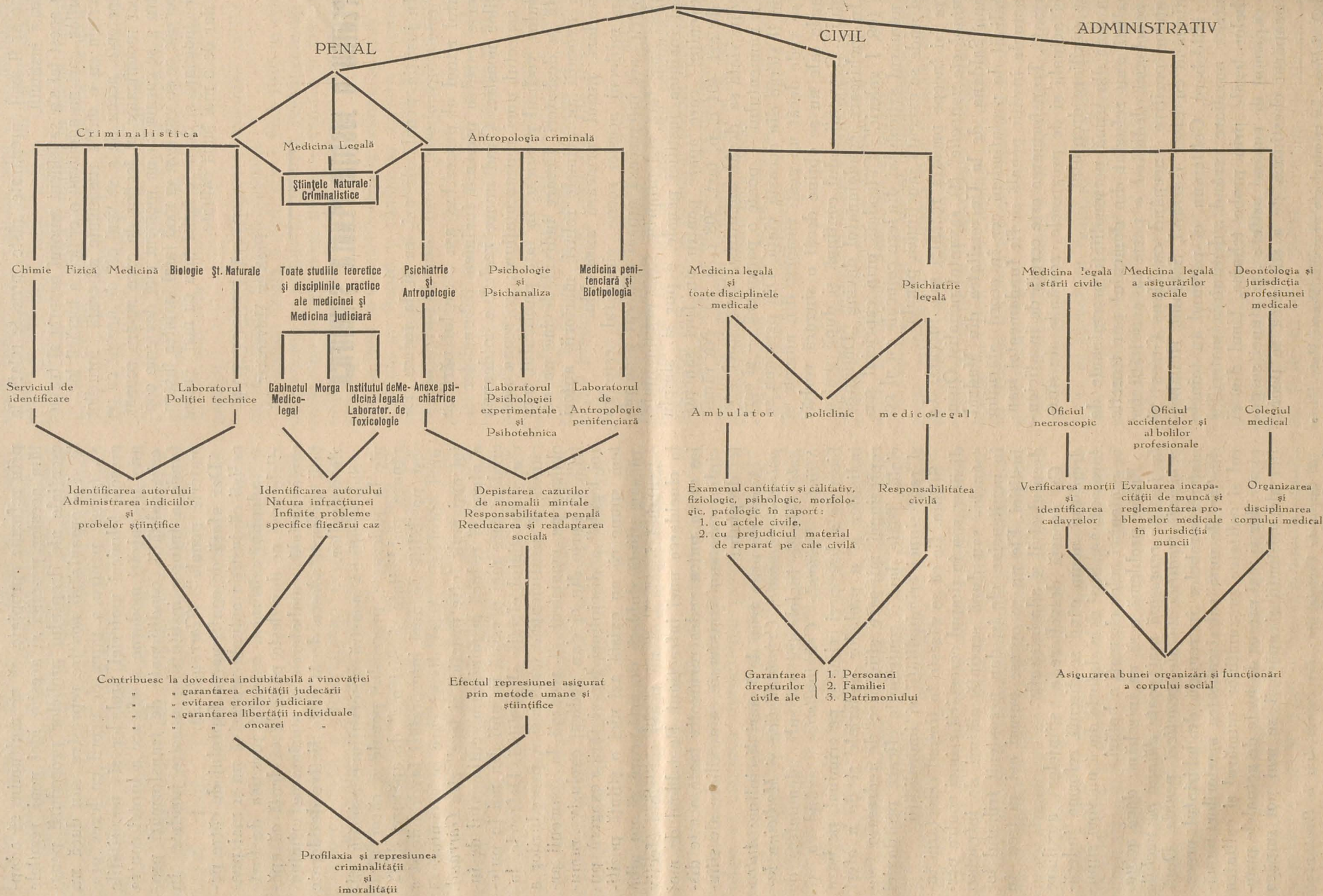
Cu această dezvoltare a științelor auxiliare dreptului, acum când se discută reforma judecătorească, am lipsi dela datorie dacă nu vom supune-o atenției celor chemați a hotări.

Prima problemă e să ne întrebăm: *dacă actuala justiție represivă mai poate dăinui pe vechile principii tradiționale ale practicei penale*. Dacă materia probelor îngreuiată de labirintul procedurilor, de numărul și calitatea martorilor, numărul și calitatea prezumțiilor, numărul și calitatea experților și mai presus de toate de actualele practici ale asistenței și apărării, se mai pot împăca

1) Q. Saldana, *La criminologie nouvelle*. Presse Univ. Paris 1929.

2) Garraud: Prefața din: *Les indices dans le Procès pénal*. Bénéit Rochefort, 1932.

ȘTIINȚELE POZITIVE AUXILIARE DREPTULUI

cu progresele științelor pozitive. „În acest loc vom pune în lumină: ilegalitatea și empirismul rezultatelor duse prin transformările probelor represive, starea de nesiguranță și neîncredere juridică și adesea grave atingeri ale regulilor protecătoare a libertății individuale, care au devenit de atunci consecințele și prin urmare, necesitatea reformelor” (*Garraud*).

Se impune nu numai verificarea, ci înlocuirea actualelor practici penale, prin altele menite a armoniza practica legală cu cea tehnică.

Cerința justiției represive de azi, mai mult ca cea de odinioară, e dominată de alte imperative. Sancțiunea trebuie să urmeze cât mai neîntârziat după comiterea faptei. Înmulțirea crescândă a infractorilor cere un ritm mai viu, mai accelerat al represiunii. Accelerarea e în funcție de adunarea probelor și convingerea magistratilor. Metodele științifice sunt singurele apte a scurta acest timp și a mări valoarea probelor. Insuși Saldana o recomandă: „Astfel criminalistica ne apare virtual capabilă să opereze transformările judiciare. Sub influența ei, în adevăr *proba indicilor* sau indicială deși a fost puțin timp interzisă de foarte multe legislații, din cauza failibilității ei primitive, ea a devenit însă după A. Hellvig „proba viitorului”...

Asa dar, *Criminalistica* este știința care — prin analiză — ridică simplele indicii la rangul probelor, așa cum microscopul face dintr'o pată difuză o lume populată de figuri și chiar de ființe vii”.

Avantajul metodelor științifice consistă nu numai în minimum de timp, ci și în minimum de cheltueli. Câți nu renunță la procese din cauza cheltuelilor! Un juriu tehnic sau persoane puse în serviciul statului, — căci procesul penal decurge din oficiu în cele mai multe cazuri, — vor rezolva și această dificultate. Procesul penal bazat pe probe materiale sau indicii, renunțând la prezumții și martori puși mai totdeauna în serviciul uneia din părți, poate duce la o sentință cu cele mai mari garanții de echitate și la adăpostul celor mai mici și rare erori, transformând „intima convingere” într'o demonstrație reală a faptei. Instrucția criminală va uza mai puțin de libertatea individuală, examinarea și metoda științifică dovedindu-i de timpuriu calea spre infractor.

Asupra acestui punct se exprimă atât de elocvent *Garraud*: „Dacă starea actuală a tehnicii probei indiciale are un caracter riguros științific, dacă el trebuie să fie considerat ca putând să aducă spiritului judecătorului o probabilitate practică egală siguranței, de așa manieră ca regula libertății pentru magistrat de a arunca, ca oricare alta, proba indicială, pentru a forma convingerea sa intimă, apare ca desuetă, antiștiințifică și uneori periculoasă, va trebui să se producă o adevărată revoluție a regulilor tradiționale, revoluție care, în logică pură nu va duce la nimic altceva decât la substituirea regimului probelor de convingere, unui sistem de probe legale științifice și la organizarea procedurală și judiciară actuală, în o procedură dusă de experți, de magistratură și un juriu tehnic”. Dar o justiție penală științifică va mai avea marele rol în a reduce la adevăratele lor roluri apărarea și expertiza. Dela utila asis-

tență judiciară și dela simplu drept al apărării, s'a ajuns azi la creierea unui sistem periculos și dăunător, dacă nu chiar la o adevărată plagă socială care încurajează și mărește procentul criminalității. Materialul uman, — infractor și martor, — devine în mâna apărătorului instrumente ce deformează adevărul, chiar până la negarea lui. Probele materiale demonstrate prin metode rigurose științifice, va îndepărta în măsura posibilității acest joc nefast al apărării.

Acelaș efect salutar, justiția tehnică îl va putea avea și asupra experților. „Omul artei” este de cele mai adeseori o improvizatie bizară cerută de anumite interese ale apărării și pus anume pentru alterarea adevărului. Nu există nici un criteriu fix, afară de două categorii: *experți contabili* și *medici legiști titrați*. „Aparatelor, acești experți ai viitorului, li se vor cere un răspuns sigur și dela ele îl vor primi. Acest răspuns, la adăpostul oricărei bănueli de venalitate, va fi baza judecării științifice a viitorului” (*Saldana*). Nici un control, nici o posibilitate de a verifica prin magistratură, buna sau reaua credință, a experților. Magistratii prin cultura dată de actualele facultăți juridice, nu sunt documentați asupra științelor auxiliare chemate în expertize penale; judecătorul „se supune orbește concluziilor expertului” sau le omite. Domină cantitatea opiniilor și nu calitatea lor. Universitățile noastre în această direcție au făcut prea puțin.

O primă reformă va atinge practici ale justiției penale în ce privește materia probelor și căile de convingere. În al doilea rând reforma va trebui să modifice radical *actualul sistem penitenciar*.

Este în deajuns de cunoscut că „școala crimei” nu este mai perfecționată decât în închisori. Școala dusă nu numai de deținuți, ci și de supraveghietorii lor, lipsa laboratoarelor de antropologie penitenciară, lipsa personalului specializat, lipsa metodelor științifice de reeducare, fac ca pedeapsa să nu atingă întru nimic ținta pentru care a fost aplicată. Poate cel mai adesea efectul contrar. Nu aș putea să mă extind să arăt ce s'a făcut aiurea în această direcție și cât de înapoiați suntem noi azi.

Ambele reforme nu pot fi garantate fără o transformare a învățământului dreptului. Licențiatii și doctorii în drept părăsesc facultățile juridice posesori a multor noțiuni teoretice și neinițiați în practica judiciară. Ea se face de spânarea justitiabililor. S'a creiat un *Institut de Științe Penale* după norme exagerat teoretice și streine adevăratei vieți judiciare.

Concretizând cele spuse până aci, azi când la noi se discută unificarea legislativă și reforma judecătorească, reprezentantii științelor românești au o datorie de împlinit. O reformă judecătorească salutară pentru servitorii justiției și justitiabili nu se mai poate clădi pe vechile tradiții și nici de către reprezentantii conservatoriști ai acestora. Se cere o reformă fundamentală, o transformare și o revizuire radicală a vechilor principii. Aci reprezentantii psihologiei, psihiatriei, medicinei legale, chimiei și sociologiei trebuie să colaboreze neapărat la aceste reforme. Ele vor trebui să cuprindă 4 domenii importante:

1. *Reforma învățământului judecătoresc* în sensul transformării celui teoretic de azi, în unul eminamente practic. Va trebui neapărat ca magistrații înainte de a judeca să facă o practică judecătorească, fie în timpul școlărității, fie după. Pe lângă studiile juridice, psihologia, psihiatria, medicina legală, criminalistica și sociologia, vor deveni studii fundamentale și obligatorii pentru penaliști.

2. *Absolută specializare*: experiența, cultura, moralitatea să fie singurele criterii pentru selecționarea magistraților. Judecătorului atotștiutor de azi, trebuie să-i opunem judecătorul absolut competent și specializat. Justiția penală să fie încredințată numai magistraților specializați inamovibili.

3. Paralel cu aceste reforme și de strictă urgență e și *reforma sistemului penitenciar*. Știința și educația trebuie să înlocuiască acțiunea criminogenă a actualelor închisori, a căror radicală transformare se impune înaintea oricăror reforme judecătorești.

PROF. M. KERNBACH

Directorul Institutului Medico-legal Cluj

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 30 Martie 1934

Președinția d-lui D. G. LUPU, Preșident

Elena Catargi cu Radu Sasu

Decizia Nr. 724 Dosar Nr. 147/933

Mandat. Contractarea mandatarului cu un terțiu. Cererea mandantului de a dovedi reaua credință a terțiului și concertarea cu mandatarul. Admisibilitate. Art. 1175 și 1546 c. civ.

Vânzare. Obligațiunea vânzătorului. Îndeplinirea ei depinde de executarea angajamentului cumpărătorului. Neexecutarea obligațiunei cumpărătorului. Refuzul vânzătorului în acest caz justificat legal. Art. 1020 c. civ.

1. — *Deși, potrivit art. 1175 c. civ., când mandantul invoacă în litigiul cu un terțiu contractant al mandatarului, dovada spre a proba simulațiunea procurei autentice în baza căreia mandatarul a lucrat, o asemenea dovadă este inadmisibilă, deoarece actul secret care modifică un act public nu poate avea efect în contra terțelor persoane,— totuși, când în complectarea acestei probe se cere a se dovedi reaua credință a terțiului contractant, care a concertat în mod fraudulos cu mandatarul în scop de a frustra pe mandant, solicitarea unei probe în acești termeni devine admisibilă întrucât un asemenea act nu poate angaja pe mandant.*

2. — *Când obligațiunea vânzătorului trebuie privită ca o obligațiune ce depinde de îndeplinirea angajamentului din partea cumpărătorului, neexecutarea obligațiunei acestuia din urmă pune pe vânzător în situațiunea de a refuza în mod legal executarea obligațiunei sale conform art. 1020 cod. civil.*

Curtea,

Asupra recursului de față:

Având în vedere deciziunea Curții de apel Bu-

curești secția V-a cu nr. 160 din 28 Septembrie 1932 atacată prin prezentul recurs;

Că din menționata deciziune rezultă că, tribunalul Ilfov s. I-a com., a admis în parte acțiunea intentată de Radu Sasu, în contra intimatei Elena Catargi, declarând reziliat din culpa intimatei, contractul de vindere-cumpărare intervenit între părți, a unei cantități de 60.000 kgr. orz, obligând pe intimata să restituie reclamantului suma de lei 110.000 primită ca accont din preț cu procente legale dela data intentării acțiunei precum și la plata sumei de lei 4000, soluțiune menținută și de Curtea de Apel, prin respingerea apelului introdus de Elena Catargi în contra vorbitei sentințe a tribunalului Ilfov;

Că pentru a decide astfel, Curtea de fond a considerat că apelanta a fost valabil reprezentată la facerea contractului de vânzare a orzului de către administratorul său, socotindu-se inadmisibilă dovada cerută de apelantă că procura era aparentă; că administratorul său lucrând în limitele mandatului ce avea, apelanta nu se putea plânge chiar dacă reclamantul Radu Sasu ar fi știut că în realitate Roșculeț era arendaș, nu administrator;

Că neexecutarea contractului constituie o culpă pentru vânzătoare, căci chiar dacă reclamantul era obligat prin contract să procure sacii vânzătoarei pentru a livra orzul și vărsat dacă voia să execute contractul, nevoiță ce rezultă și din neprezentarea intimatei la interogatoriu,

În contra acestei deciziuni, Elena Catargi a făcut recursul de față susținut pe două motive:

Văzând motivul I de casare în cuprinderea următoare:

Exces de putere, greșită aplicațiune a art. 1175 c. civ., violarea art. 1546 c. civ. și nemotivare.

D-l Rădu V. Sasu m'a chemat în judecata tribunalului Ilfov secția comercială pentru a se declara reziliat din culpa mea contractul intervenit între d-sa și mandatarul meu D. Roșculeț relativ la vânzarea a 6 vagoane orz recolta 1931 și a fi condamnată la restituirea sumei de 110.000 lei ce plătișe drept avans. Tribunalul a admis acțiunea declarând vânzarea reziliată din culpa mea și condamnându-mă la plata sumei de 110.000 lei cu procente legale și cheltueli de judecată, iar Curtea de Apel București s. V-a prin decizia atacată mi-a respins apelul.

Am invocat în fața Curții, între alte mijloace de apărare și pe acela că încheierea acestui contract între mandatarul meu V. Roșculeț și intimatul Radu V. Sasu este rezultatul contractului fraudulos dintre acești domni, că în realitate nu s'a plătit nici o sumă drept avans și că nu pot fi obligată pe baza unui contract făcut în numele meu, însă cu fraudarea intereselor mele, cerând să dovedesc cu martori fraudă și concertul fraudulos dintre mandatarul meu și terțul contractant.

Curtea respinge ca neconcludentă și inutilă proba cu martori, pe motiv că nu ași putea să mă pretind fraudată din moment ce Roșculeț avea procură dela mine și a lucrat în calitatea ce îi conferisem.

Judecând astfel, Curtea comite un vădit exces de putere și violează art. 1546 c. civ., căci acest text atunci când îndatorează pe mandant de a îndeplini obligațiunile contractate de mandatar în limitele puterilor date, presupune că terțul cu care mandatarul a contractat este de bună cre-

dință. Așa fiind dovada cu marori pentru a dovedi reaua credință a terțiului și convența sa cu mandatarul pentru a fraudă pe mandant era concludentă și utilă, căci dacă se stabilea faptul afirmat, nu măi puteam fi condamnată în baza unei convențiuni semnate în asemenea condițiuni.

Curtea declarând totuși dovada neconcludentă și inutilă, a comis un vădit exces de putere, a violat textele măi sus enunțate și a pronunțat o hotărâre lipsită de bază legală și nemotivată.

Având în vedere că prin acest motiv recurenta susține că instanța de apel a comis un exces de putere, a făcut o greșită aplicațiune a art. 1175 c. civ., violarea art. 1546 și nemotivare;

Recurenta susține prin acest motiv că a cerut să dovedească cum că contractul intervenit între mandatarul său și reclamant este rezultatul unui concert fraudulos, că în realitate nu s'a plătit nici o sumă drept avans; că doyda cerută a fost respinsă ca neconcludentă și inutilă pe considerentul că nu se poate vorbi de fraudă din moment ce Roșculeț lucrase în cadrul procurei sale;

Recurenta susține că prin soluțiunea dată Curtea a violat art. 1546 c. civ., potrivit căruia mandantul trebuie să îndeplinească obligațiunile contractat de mandatar numai în raport cu un terț de bună credință.

Că în asemenea condițiuni, dovada cerută spre a dovedi reaua credință a terțiului și convența spre a o fraudă pe mandantă, era admisibilă și respingând-o Curtea a pronunțat o deciziune lipsită de bază legală și nemotivată;

Considerând că mandantele este îndatorat, potrivit art. 1546 c. civ., să îndeplinească obligațiunile contractate de către mandatar în limitele mandatului dat;

Că dacă, de către un mandatar se invoacă în litigiul cu un terțiu contractant al mandatarului, dovada spre a proba simulațiunea procurei autentice în baza căreia mandatarul a lucrat, o asemenea dovadă este inadmisibilă, față de dispozițiunile art. 1175 c. civ., care dispune că actul secret care modifică un act public nu poate avea efect în contra terțelor persoane;

Când însă, în complectarea acestei probe, se cere a se dovedi reaua credință, a terțului contractant, care a concertat în mod fraudulos cu mandatarul în scopul de a frustra pe mandante, solicitarea unei probe în acești termeni devine admisibilă, întrucât un asemenea act nu poate angaja pe mandante;

Că recurenta cerând în fața instanței de apel să dovedească cum că în fapt mandatarul său nu a primit dela reclamantă nici o sumă drept avans pentru vânzarea orzului, fiind în realitate victima unui concert fraudulos între acești doi, numai prin violarea menționatele texte de lege, Curtea a respins proba cerută;

Că deci aceste motiv de casare este întemeiat;

Asupra motiului II de recurs în cuprinderea următoare:

Exces de putere, violarea art. 1020 c. civ. și eroare gravă de fapt.

Am arătat cum că chiar dacă contractul ne-ar fi fost opozabil încă el nu putea fi declarat reziliat din culpa mea, pentrucă predarea orzului vândut era condiționată de procu-

rarea sacilor ce incumba cumpărătoru'ui. Trebuia deci să fiu pusă în măsură de a-mi putea executa obligațiunea contractuală și în lipsa dovezii faptului procurării sacilor, nu puteam fi considerată în culpă și nici condamnată la plata vreunei sume de bani, din moment ce temeiul juridic al acțiunii nu era îmbogățirea fără cauză ci consecința neexecutării unei obligațiuni contractuale.

Curtea respinge și acest mijloc de apărare, pe motiv că deși intimatul era obligat a procura sacii, totpși dacă ași fi voit să execut contractul, puteam să predau orzul vărsat; că însă, intențiunea mea de a nu executa contractul reese din faptul că n'am pus pe cumpărător în întârziere de a procura sacii și că nu m'am prezentat la interogator înaintea tribunalului spre a declara că voesc să mai execut contractul.

Eroarea Curții este vădită, orzul nu putea fi predat de cât în sacii, întrucât livrarea trebuia făcută la magazia cumpărătorului unde trebuia transportat, — așa că întrebuintarea sacilor nu era inutilă, cum zice Curtea, confundând locul de predare.

Nu eram obligată a pune în întârziere pe cumpărător, din moment ce contractul prevedea un termen fix de predare și nu se putea trage nici o concluziune a mea, din faptul că nu m'am prezentat la interogator înaintea tribunalului pentru a răspunde dacă mai voiam a executa contractul. Odată termenul de predare trecut nu măi puteam fi obligată a executa contractul decât în cazul când cumpărătorul ar fi putut dovedi că mi-a pus sacii la dispoziție în timp util, — așa că neprezentarea mea la interogator în fața tribunalului, — căci înaintea Curții nici n'am fost chemată, — nu putea fi considerată ca un element al culpei mele.

În asemenea condițiuni, Curtea de apel respingând acest mijloc de apărare, a comis un vădit exces de putere o gravă eroare de fapt prin aceea că a denaturat anumite condițiuni ale contractului și a violat textele art. 1020 și 1021 cod. civil, menținând rezilierea contractului din culpa mea, deși era dovedit că intimatul nu îndeplinise una din obligațiunile sale fără de care nu aveam puțința de a executa pe ale mele.

Având în vedere că prin acest motiv recurenta susține că instanța de apel a comis un exces de putere, eroare grosieră de fapt, violând art. 1020 c. civ.;

Recurenta arată că nu a putut livra orzul numai datorită faptului că reclamantul nu i a pus sacii la dispoziție conform convenției. Că culpa fiind a reclamantului, rezilierea contractului se datorește faptului său. Că predarea mărfii fiind la magazia cumpărătorului nu se putea face fără sacii și numai dacă aceștia fuseseră predați în termen util, ceeace nu a fost cazul;

Având în vedere că prin deciziunea criticată, Curtea de apel a considerat că deși prin contract reclamantul Radu Sasu era obligat să procure sacii necesari încărcării orzului, totuși vânzătoarea putea, dacă voia să execute contractul, să livreze orzul și vărsat. Că întrucât livrarea orzului fixându-se la magazia cumpărătorului, întrebuintarea sacilor era și inutilă;

Că însă, după cum stabilește însăși Curtea de fond, predarea mărfii urmând să se facă la magazia cumpărătorului, numai printr'o gravă eroare de fapt, a putut conchide această instanță că întrebuintarea sacilor era inutilă, dat fiind că marfa trebuia transportată la magazia cumpărătorului dela magazia vânzătoarei.

Că, în asemenea condițiuni îndeplinirea obligațiunii cumpărătorului de a procura sacii necesari, apare ca o condițiune a executării:

Că astfel fiind, obligațiunea vânzătoarei trebuie privită ca o obligațiune, în funcție de îndeplinirea angajamentului din partea cumpărătorului;

Că neexecutarea obligațiunii de a procura sacii din partea cumpărătorului, a pus pe vânzătoare în situațiunea de a refuza în mod legal livrarea mărfii conform art. 1020 c. civ.

Că, Curtea de apel judecând astfel, a violat menționatul text de lege, comițând în acelaș timp și o eroare grosieră de fapt.

Că deci și acest motiv de casare este întemeiat, urmează a fi admis, iar decizia a se casa pe ambele motive.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată și apreciind.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 18 Mai 1934

Preșidenția d-lui D. G. LUPU preșident

Regia Autonomă P. T. T. cu Victor Filotti

Decizia Nr. 1023 — Dosar Nr. 591/930

Faliment. Inscrierea unor creanțe la masa falimentului. Sentință prin care se suspendă darea unei hotărâri definitive asupra unei asemenea înscrieri. Caracterul ei de jurnal. Apel. Incident de inadmisibilitate. Respingere. Recurs. Deosebiri între ipotezele art. 775 și 776 c. com.

Art. 775 c. com. prevede numai ipoteza când tribunalul, prin sentința ce pronunță, admite sau respinge contestațiile privind înscrierea creanțelor la masa falimentului — caz în care sentința nu este susceptibilă de apel — nu și cazul când tribunalul, potrivit art. 776 c. com. suspendă darea unei hotărâri definitive asupra înscrierii creanței pronunțând numai o înscriere provizorie.

Sistemul legiuitorului de a diferenția, în raport cu dreptul de apel, situațiile prevăzute de art. 775 și 776 cod. com. este perfect logic și în conformitate cu principiile generale de drept, întrucât în ipoteza art. 775 c. com. se desezisează de judecarea contestațiilor ce i-au fost supuse, spre rezolvare și ca aaltare dispozițiunile sale au valoarea unei hotărâri în sensul art. 323 pr. civilă, pe când în cazul art. 776 c. com. tribunalul nu se desezisează, ei numai suspendă hotărârea sa definitivă, până la tranșarea litigiului de care depinde existența creanței contestate.

Deci, când în dispozitivul unei hotărâri sunt cuprinse și dispozițiuni ce nu desezisează tribunalul, asemenea dispozițiuni nu sunt susceptibile de apel, ele având calitatea juridică a unui jurnal, ce urmează a se atca odată cu hotărârea ce tranșează definitiv contestațiunea.

Curtea,

Asupra incidentului ridicat de intimatul Victor Filotti prin care se susține inadmisibilitatea recursului de față, introdus de Regia Autonomă P. T. T. în contra deciziei cu nr. 79 din 29 Mai 1929 a Curții de Apel București secția IV-a.

Având în vedere că intimatul își întemeiază incidentul său pe faptul că a fost reabilitat de Tribunalul Ilfov,

Că prin recursul său Regia Autonomă P. T. T., atacă deciziunea Curții de Apel București prin care s'a admis apelul numitului Filotti în contra sentinței tribunalului Ilfov s. I com. cu nr. 420 din 24 Iulie 1920, prin care se suspendă darea hotărârii definitive și se dispune înscrierea în mod provizoriu la masa falimentului a creanței Statului.

Considerând că în litigiul ce face obiectul prezentului recurs nu se poate invoca ca un fine de neprimire a recursului argumentându-se lipsa de interes a a recurentului de a mai susține recursul din împrejurarea reabilitării falitului, întrucât în fața acestei Inalte Curți se găsesc atacate cu recurs atât decizia Curții de Apel relativă la verificarea creanței cât și sentința de reabilitare și ambele recursuri sunt pendinte; că, în fața Curții de Casație recursurile neconexându-se, urmează a fi judecate fiecare în parte neputându-se prejudeca soarta nici unuia din recursurile pendinte; că dar nu acum și nici pe această cale se poate rezolvi o eventuală nepotrivire între decizia Curții de apel și sentința tribunalului.

Că deci incidentul este neîntemeiat și urmează a fi respins;

Văzând recursul Regiei Autonome P. T. T. prin care se atacă deciziunea cu nr. 79 din 29 Mai 1929 a Curții de Apel București s. IV-a.

Având în vedere că prin această deciziune, Curtea de fond a admis apelul făcut de Victor Filotti în contra sentinței cu nr. 420 din 24 Iulie 1920 a Tribunalului Ilfov s. I-a comercială.

Că pentru a da această soluțiune, Curtea a respins în primul rând incidentul de inadmisibilitatea apelului ridicat de Regia P. T. T. iar în fond a considerat că întrucât art. 776 alin. 2 cod. com. nu obligă instanța să suspende darea unei hotărâri definitive, ci aceasta fiind o facultate a ei, întrucât în afară de Direcția Generală P. T. T. nu mai există nici un creditor verificat, cum acesta nici după 15 ani nu și-a valorificat pretențiile sale, a respins în acest fel cererea Regiei P. T. T. de a fi înscrisă la masa falimentului Victor Filotti;

În contra acestei deciziuni Regia Autonomă P. T. T. a făcut prezentul recurs:

Văzând motivul I de casare în cuprinderea următoare :

Violaarea art. 904 și 944 cod. com., combinat cu art. 323 proc. civilă. Violaarea art. 775, 772 și 780 cod. com.

În adevăr, Curtea a admis un apel care era inadmisibil întrucât era făcut contra unei sentințe prin care se suspenda darea hotărârii definitive asupra creanțelor Statului și se înscria Statul provizoriu la masa falimentului cu 4.749, 463, 46 lei, plus daunele și celelalte pretențiuni ale Direcțiunei arătate în ultima cerere de verificare.

Or această hotărâre a tribunalului nu-l desezise definitiv, cum ar fi trebuit, dacă ar fi fost vorba de o hotărâre definitivă, ci din contră ea implică darea unei hotărâri definitive în cece privește creanțele statului, care nu erau una și singură, ci cel puțin trei derivând din trei cauze diferite și anume; prima de aproximativ suma admisă provizoriu de tribunal și pentru care se putea cere înscrierea definitivă a Statului întrucât el avea și are chitanțele falitului de primirea tuturor sumelor de bani ce i s'au dat să facă negocierile și apoi plățile; a doua reprezentând daune din majorarea cur-

surilor de efectuarea negocierilor devizelor pentru p'ățile ce le-a efectuat; și a treia, care azi a ajuns la circa lei 400 milioane, reprezentând daune din necumpărările devizelor și neefectuarea p'ăților pentru care și până azi statul plătește procente, ele neputând fi achitate din buget, deoarece reprezintă sume depuse de particulari și trimise în străinătate și care nu fac parte din buget; ori hotărîrea aceasta, căreia în mod greșit i s'a dat numele de sentință nu este susceptibilă de apel căci era un jurnal interlocutoriu și care conform art. 323 proc. civilă nu e apelabil decât odată cu fondul.

Dacă ar fi existat drept de apel, statul ar fi trebuit să facă apel și acesta urma a-i fi admis înscriindu-l definitiv cu suma cu care a fost înscris provizoriu, pentru că putea dovedi darea ei prin înseși chitanțele semnate și date de falitul apelant.

O greșeală făcută în contra statului nu poate constitui un drept în favoarea falitului, care, cum am arătat, nu poate să pretindă că nu datorește nimic și că deci nici apelul nu devine mai admisibil din neadmisibil așa cum este.

Invocarea art. 775, 772 și 780 cod. comercial nu răstoarnă argumentarea de mai sus întrucât toate aceste texte se referă la hotărîri definitive și nici de cum la cele provizorii sau de suspendare.

Având în vedere că în acest motiv recurenta se plânge de violarea art. 904 și 944 cod. comercial combinat cu art. 323 proc. civilă; violarea art. 775, 772 și 780 cod. com.;

Recurenta susține că sentința tribunalului prin care se suspendă darea unei hotărîri definitive asupra înscrierii creanțelor statului la masa falimentului V. Filotti, nu este o sentință propriu zisă, ci un jurnal și ca atare neapelabil;

Că deși a invocat acest lucru în fața Curții de Apel instanța a respins această excepțiune;

Având în vedere că pentru a da soluțiunea criticată prin acest motiv de casare, adică a respinge incidentul de inadmisibilitatea apelului, Curtea de fond motivează că sentințele tribunalului pronunțate asupra contestațiilor la verificarea creanțelor sunt susceptibile de apel;

Că tribunalul trebuie să se pronunțe asupra tuturor contestațiilor printr'o singură hotărîre;

Că legea nu face distincțiune cu privire la diferitele dispozițiuni pe care le-ar lua tribunalul prin sentința sa, astfel că măsura prin care tribunalul suspendă darea hotărîrei definitive asupra înscrierii unei creanțe la masa falimentului nu poate fi considerată ca constituind un jurnal pentru a se trage concluziunea că nu este susceptibil de apel;

Că întrucât atunci când judele sindic admite în mod provizoriu o creanță la masa falimentului, în baza art. 780 cod. com., legea acordă dreptul de apel, cu atât mai mult acest drept trebuie să existe atunci când este vorba de creanțe ce exced competența judeului sindic, echivalentă cu a judeului de ocol;

Considerând că în materia specială a falimentului legiuitorul, prin derogare dela principiile dreptului comun, a stabilit prin art. 944 cod. com., că toate sentințele tribunalului pronunțate în această materie sunt executorii și nu sunt susceptibile de apel sau opoziție decât în cazurile când legea prevede în mod expres acest lucru;

Că dacă este exact principiul pus de Curte în de-

ciziunea recurată că sentințele tribunalului, prin care se pronunță asupra contestațiilor la verificare, în cadrul art. 775 cod. com. sunt nesuscetibile de apel — când valoarea creanțelor trece de 50.000 lei — pentru că textul cita' prevede acest lucru, acest articol nu are aplicațiune în speță întrucât textul în discuțiune prevede ipoteza aceia numai când tribunalul admite sau respinge contestațiile privind înscrierea creanțelor, nu și cazul din speță când tribunalul suspendă darea unei hotărîri definitive asupra înscrierii creanței, pronunțând numai o înscriere provizorie;

Că situațiunea din speță, asupra căreia urma să se pronunțe Curtea de fond, dacă există sau nu drept de apel, este reglementată prin dispozițiunile art. 776 cod. com. care acordă tribunalului dreptul de a suspenda darea unei hotărîri definitive și a pronunța o înscriere provizorie;

Că însă art. 776 cod. com. neprevăzând în mod expres că soluțiunea ce s'ar da de tribunal pe temeiul acestui text este susceptibilă de apel, urmează a se decide în cadrul principiului general cuprins de art. 944 cod. com. și de care s-a vorbit mai sus, că o asemenea soluțiune este executorie, părțile neputând să o atace pe calea apelului sau opozițiunei;

Că sistemul legiuitorului de a diferenția, în raport cu dreptul de apel, situațiunile prevăzute de art. 775 și 776 cod. com. este perfect logic și în conformitate cu principiile generale de drept, întrucât în ipoteza art. 775 cod. com. să desezisează de judecarea contestațiilor ce i-au fost supuse spre rezolvare, iar în cazul art. 776 cod. com. tribunalul nu se desezisează, ci suspendă hotărîrea sa definitivă până la tranșarea litigului de care depinde existența creanței contestate;

Că numai dispozițiunile tribunalului prin care acesta se desezisează de judecarea unui litigiu, au valoarea unei hotărîri în sensul art. 323 proc. civilă;

Că dacă în dispozițiunea unei hotărîri — hoc sensu — sunt cuprinse și dispozițiuni ce nu desezisează tribunalul — asemenea dispozițiuni nu sunt susceptibile de apel, ele având valoarea juridică a unui jurnal cel urmează a se ataca odată cu hotărîrea ce tranșează definitiv contestațiunea;

Că împrejurarea că mai multe dispozițiuni de o neegală, valoare juridică sunt cuprinse în acelaș dispoziitiv al unei hotărîri, nu poate constitui un argument în favoarea dreptului de apel, acesta urmând a se stabili în raport cu principiile mai sus expuse;

Că este inexactă afirmațiunea Curții că art. 780 cod. com. ar acorda drept de apel în contra înscrierilor tardive atunci când judele sindic le admite în mod provizoriu, întrucât acest text nu prevede dreptul de apel pentru această ipoteză;

Că judecând și hotărînd altfel, Curtea de apel a pronunțat o deciziune casabilă;

Că incidentul privind inadmisibilitatea apelului fiind deci fondat discutarea celorlalte motive de casare devine inutilă, recursul urmând a se admite pe primul motiv, fără trimitere.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, ca-sează fără trimitere și obligă pe intimat să p'ătească recurentei suma de 20.000 lei cheltueli de judecată.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. IV-a

Audiența dela 30 Noembrie 1933

Președinția d-lui N. RADOVICI, președinte

Ion Gh. Pătrulescu și a. cu Ion Gh. M. Stancu zis

Stanculescu și a.

Decizia civilă n. 885

Pact succesoral. Act radical nul. Act anulabil. Confirmare tacită. Cunoașterea vitiului. Succesiune deschisă. Succesiune nedeschisă încă. Vânzarea lor prin acelaș act pe un pret unic. Indivizibilitate. Prescripțiune. Minoară emancipată prin căsătorie. Formele pentru facerea împărțelei. Art. 965, 966, 1897, 419, 430, 747 c. civ.

1. — *Contractul care constată o învoire asupra unei succesiuni nedeschise încă este isbit de o nulitate radicală, ca unul ce este făcut cu călcarea unor dispozițiuni categorice ale legii prin care, pe deoparte, pentru considerațiuni de ordin moral, ca momentul încetării din viață al altora să nu fie discutat și nici sfârșitul lor dorit, iar pe de alta pentru garantarea unor interese economice, ca cel care dă pretul să nu fie păgubit din cauza caracterului eventual și deci prea aleatoriu al unor astfel de transmisiuni, asemenea pacte sunt prohibite și nu pot fi confirmate.*

2. — *Atât în cazul unei confirmări exprese, cât și în cazul unei confirmări tacite, cunoașterea vitiului, care face contractul anulabil, de către cel ce confirmă, este necesară, ca una ce rezultă din însăși natura confirmării, care, fiind o renunțare la dreptul de a ataca convențiunea viciată, nu se poate sustine că ai putut renunța la un drept ce nu-ți era cunoscut.*

3. — *Faptul că prin același act s'a vândut și o parte dintr'o moștenire nedeschisă încă, cum și o parte dintr'o moștenire deschisă, nu poate face ca nulitatea radicală, datorită pactului succesoral, să isbească și vânzarea părții din moștenirea care era la data vânzării, ci numai a aceia din succesiunea nedeschisă la acea dată, ambele operațiuni juridice fiind distincte una de alta, deși constatate prin acelaș act și din nici un text al legii sau vreun principiu de drept nerezultând că nulitatea uneia să aibă influență, prin faptul că sunt coprinse în acelaș act, asupra validității celeilalte, validitatea sau nulitatea convențiilor consensuale fiind independentă de înscrisurile care le constată.*

4. — *Faptul că pentru ambele părți de moștenire, din cele două succesiuni deosebite, s'a prevăzut un pret total, nu însemnează că aceste două părți de moștenire din cele două succesiuni deosebite formează un singur tot, încetând a mai fi două părți distincte de moștenire fiecare din altă succesiune, căci pentru ca ambele părți de moștenire din succesiuni diferite să poată fi considerate ca indivizibile, prin faptul că pentru amândouă s'a prevăzut un pret total, ar trebui ca, sau legea să le declare astfel, sau părțile contractante să le fi privit sub un raport de indivizibilitate, sau din cauza obiectului lor să se găsească sub un astfel de raport; ori nici un text de lege nu privește ca atare două convențiuni pentru că s'a prevăzut un pret total pentru amândouă convențiunile, iar de intențiunea părților de a le fi privit sub un astfel de raport nici nu poate fi vorba, din nici o clauză a contractului nerezultând o asemenea intențiune, fixarea unui singur pret total pentru ambele operațiuni juridice explicându-se prin aceea că obiectele ambelor operațiuni se transmiteau în acelaș timp, aceiași persoane, care singură era obligată să plătească pretul pentru amândouă porțiunile de succesiune ce i se transmiteau, dificultatea ce s'ar putea naște, în cazul când una din vânzări s'ar anula, de a determina din pretul total, care înglobează pretul ambelor vân-*

zări, partea de pret oferită fiecăreia din cele două operațiuni, neputând constitui o cauză de indivizibilitate. Că nici de o indivizibilitate materială nu poate fi vorba, neavând ambele vânzări un acelaș obiect, care n'ar putea fi susceptibil de o diviziune nici materială, nici intelectuală, ci obiecte diferite, cote-părți din succesiune, care acestea sunt perfect divizibile.

5. — *Minoara, deși emancipată prin căsătorie, în afară de autorizația soțului său, care îndeplinește rolul și de curator, nu poate face o împărțea decât prin tribunal, cu îndeplinirea formelor cerute de lege pentru minorii neemancipați.*

S'au ascultat d. avocat I. Giurculescu din partea apelanților reclamânți și d. avocat Cambaris din partea apelanților pârâți.

Curtea,

Asupra apelului făcut, prin petițiunea din 10 Decembrie 1929, de către Ion Gh. Pătrulescu, Ioana I. Pr. Rizescu, cu consimțământul soțului său I. Pr. Rizescu și Maria I. Băcescu, cu consimțământul soțului său I. N. Băcescu, în contra sentinței civile cu nr. 406 din 7 Noembrie 1929 a Tribunalului Muscel, secțiunea I, cum și asupra apelului făcut, prin petițiunea din 25 Ianuarie 1930, de către Ion Gh. M. Stancu zis Stanculescu și Paraschiva N. Pătrașcu cu autorizațiunea soțului său N. Pătrașcu, toți din comuna Vulturești, județul Muscel, în contra aceleiași sentințe, prin care, admițându-se în parte acțiunea intentată de apelanții reclamânți Ion Gh. Pătrașcu și Paraschiva N. Pătrașcu, născută Gh. M. Stancu, fostă Georgescu, a fost obligat apelantul pârît Ion G. Pătrulescu să lase apelanților reclamânți, în plină proprietate și posesiune, averea imobilă ce le-a rămas acestora moștenire dela bunicii lor Dobra și Marin Stancu, specificată în cele 15 puncte ale dispozitivului sentinței apelate, respingându-se ca nedovedită acțiunea apelanților reclamânți în contra apelantelor pârâte Ioana I. Pr. Rizescu și Maria Ion Băcescu și obligând pe apelantul Ion Gh. Pătrulescu să plătească apelanților reclamânți Ion Gh. M. Stancu și Paraschiva N. Pătrașcu suma de 4000 lei cheltueli de judecată;

Având în vedere actele și lucrările din dosar, cum și concluziunile orale și scrise ale părților;

Având în vedere că din toate acestea se stabilește în fapt următoarele:

Din căsătoria lui Marin Stancu, mort la 24 Aprilie 1896, cu Dobra Pătru Diaconu Ghiță, încetată din viață la 3 Noembrie 1892, s'au născut trei copii: Gheorghe, — căsătorit la 25 Februarie 1888 cu Paraschiva Moise Buțulescu, cu care are trei copii pe Ion Gheorghe Stancu, născut la 8 Martie 1889, Paraschiva Gh. M. Stancu, născută la 20 Septembrie 1892, reclamânții dela prima instanță, și Dumitru Gh. M. Stancu, născut la 1891 și mort la 14 Martie 1919, — care încetează din viață la 24 Mai 1894, Ion zis Niță Marin Stancu, mort la 8 Februarie 1896 și Radu, decedat în anul 1900;

După încetarea din viață a lui Gheorghe Marin Stancu, tatăl apelanților reclamânți, care a avut loc la 24 Mai 1894, soția sa Paraschiva Gheorghe Marin Stancu se căsătorește a doua oară, în anul 1895, cu Ion Pătrulescu, pârâtul dela prima instanță, cu care are doi copii pe Ioana Rizescu și Maria Băcescu, pârâte, și ele în acest proces alături de tatăl lor Ion Pătrulescu;

La 17 Ianuarie 1896, cu actul autenticat la nr. 162 din 18 Ianuarie 1896 de tribunalul Muscel și transcris la nr. 126 din aceeași zi, pe când autorul comun Marin Stancu se afla încă în viață, Ion zis Niță Marin Stancu, unul din fiii lui Marin Stancu și al Dobrei, care la data aceasta încetase din viață, vinde lui Ion Pătrulescu „toată partea de moștenire ce mi se cuvine mie dela părinți în averea mobilă și imobilă, compusă din locuri de arătură, fânețe, săduri de pomi, islaz și pădure cu dreptul de a treia parte,

situată în hotarul comunei Vulturești", pe prețul de 400 lei, pe care l-a primit la facerea actului, cumpărătorul „intrând imediat în posesiunea dreptului vândut”;

La 27 Martie 1915, după o indiviziune de 17 ani, în care timp încetase din viață și vânzătorul Ion zis Niță Marin Stancu, care moare la 8 Februarie 1896 și Marin Stancu autorul său, care moare la 24 Aprilie 1896 și cel de al treilea fiu al lui Marin Stancu, anume Radu Marin Stancu, care moare la 1900, între Ion Gh. Pătrulescu, apelantul pârfit, în calitate de cumpărător al drepturilor lui Ion zis Niță Marin Stancu, și Ion Gh. M. Stancu și Paraschiva C. N. Georgescu, născută Gh. M. Stancu, apelanții reclamanți, și Dumitru Gh. M. Stancu, fratele acestora ulterior decedat, toți în calitate de nepoți de fiu ai lui Marin Stancu și ai Dobrei Marin Stancu, intervine un act de partaj autenticat la nr. 107 de judecătoria ocolului rural Stâlpeni, județul Muscel, și transcris la nr. 1515 din 1 Aprilie 1915, prin care aceștia, de bună voie, împart între ei averea rămasă în succesiunea lui Marin Stancu, decedat la 24 Aprilie 1896, și a Dobrei Marin Stancu, decedată la 3 Noembrie 1892;

La 10 Iulie 1924, după alții 11 ani de stăpânire divizată, Ion Gh. M. Stancu și Paraschiva Georgescu, născută Gh. M. Stancu, în calitate de moștenitori ai bunicii lor Marin Stancu și Dobra Marin Stancu, chiamă în judecată pe Ion Gh. Pătrulescu și pe fiicele acestuia Ioana I. Pr. Rizescu și Maria Ion N. Băcescu, pentru a fi obligați să delase în deplină proprietate și posesiunea reclamanților un număr de 12 imobile, specificate în acțiune, pe cari le dețin fără nici un drept, rămase în succesiunea bunicii lor Dobra Marin Stancu fratele tatălui lor Gheorghe M. Stancu și Ion Pătrulescu, pentru lipsă de consimțământ, întrucât Ion zis Niță M. Stancu era imbecil, cum și actul de partaj din 27 Martie 1915, intervenit între dânsii și Ion Pătrulescu pentru lipsă de cauză și de capacitate legală și ca fiind făcut și cu violarea art. 419 codul civil;

La 15 Maiu 1929, reclamanții introduc un supliment de acțiune, prin care declară că mențin acțiunea pornită de ei la 10 Iunie 1924, în calitate de succesori ai bunicii lor Marin Stancu și Dobra Marin Stancu, cum și ai unchiului lor Niță Marin Stancu și cer restituirea întregului patrimoniu prevăzut în prima acțiune, cum și anularea actului de vânzare din 17 Ianuarie 1896, prin care Ion zis Niță Marin Stancu a vândut lui Ion Pătrulescu dreptul de moștenire nu numai în averea Dobrei Marin Stancu, care era încetată din viață la acea dată, dar și în averea tatălui său Marin Stancu, care trăia la acea dată, ceea ce atrage nulitatea întregului act de vânzare, prețul fiind indivizibil, cum și, pe cale de consecință, anularea actului de partaj din 27 Martie 1915, la care, de altfel, Paraschiva Georgescu, născută Gheorghe Marin Stancu nici nu a luat parte, ea fiind știutoare de carte, iar actul de partaj fiind semnat, cu numele său, de o altă persoană neștiutoare de carte, menținând și celelalte puncte de anulare a actului de partaj, pe baza art. 419 c. civil, întrucât Ion Pătrulescu a fost tutorele reclamanților, cum și pe baza art. 401 și 415 c. civ., Paraschiva fiind minoră la facerea partajului.

La 7 Noembrie 1929, prin sentința civilă cu nr. 406, tribunalul Muscel, secțiunea I, constatând că actul de vânzare din 17 Ianuarie 1896, conține un pact asupra succesiunii nedeschise încă a lui Marin Stancu, îl declară nul în întregime și în ce privește convențiunea de vânzare a părții de moștenire în succesiunea Dobrei Marin Stancu, deși aceasta era deschisă la data vânzării, întrucât sunt făcute prin același act, și, pe cale de consecință, anulează și actul de partaj din 27 Martie 1915, ca fiind grefat pe actul de vânzare din 17 Ianuarie 1896, a cărui inexistență o constată tribunalul, obligându-l pe Ion Pătrulescu să lase reclamanților în plină proprietate și posesiune averea imobilă ce le-a rămas acestora moștenire dela bunicii lor Dobra și Marin Stancu, specificată în cele 15 puncte ale dispozitivului sentinței apelate, posedată de Pătrulescu și respingând, ca nedovedită, acțiunea

reclamanților în contra părților Ioana I. Pr. Rizescu și Maria Ion Băcescu.

La 10 Decembrie 1929, pârții dela prima instanță Ion Gh. Pătrulescu, Ioana I. Pr. Rizescu și Maria I. N. Băcescu, iar la 25 Ianuarie 1950, reclamanții dela prima instanță Ion Gh. M. Stancu zis Stănculescu și Paraschiva N. Pătrașcu, introduc apelurile de față.

Având în vedere că apelanții pârți Ion Gh. Pătrulescu, Ioana I. Pr. Rizescu și Maria I. N. Băcescu susțin că greșit tribunalul a considerat ca fiind izbit de o nulitate absolută actul de vânzare din 17 Ianuarie 1896, ca conținând un pact succesoral, întrucât în primul rând nu este vorba de un pact succesoral, deoarece vânzătorul Ion zis Niță Marin Stancu avea posesiunea lucrului vândut, căci părinții săi Marin Stancu și Dobra Marin Stancu, încă de când erau în viață, împărțise averea lor, între copiii lor, probă actul de vânzare din 17 Ianuarie 1896, a cărui anulare se cere, prin care Ion zis Niță Marin Stancu transmite și posesiunea lucrului vândut lui Ion Pătrulescu, cum și inventarul succesiunii lui Gheorghe Marin Stancu, fratele vânzătorului Ion zis Niță Marin Stancu și tatăl reclamanților, deschisă la 24 Maiu 1894, deci anterior vânzării, din care se constată că acesta stăpânise 1/3 din aceiași avere pe care Niță a vândut-o la 1896 Ianuarie 17 lui Ion Pătrulescu;

Având în vedere că din actul de vânzare a cărui anulare se cere, nu se constată cum că vânzătorul posedă, în momentul vânzării, averea ce urma să-i rămână moștenire dela tatăl său Marin Stancu, aflat în viață la acea dată, din cuvintele: „cumpărătorul va intra imediat în posesiunea dreptului, — iar nu a bunurilor, — vândut, în care eu nu-mi rezerv nici un drept”, neputându-se deduce că vânzătorul posedă în realitate acele bunuri, pe care, dacă în adevăr le-ar fi avut în posesiunea sa, le-ar fi identificat în actul de vânzare și care, chiar dacă am admite că s'ar referi la o posesiune, ele nu se puteau referi decât la posesiunea averei vândute rămasă din succesiunea Dobrei Marin Stancu, care se vindea prin același act.

Că, nici din inventarul succesiunii lui Gheorghe Marin Stancu, nu se poate deduce că Ion zis Niță Marin Stancu posedă, în momentul vânzării, bunurile vândute lui Ion Pătrulescu, ce urma să-i rămână moștenire dela Marin Stancu, bunurile din inventar neputându-se identifica cu cele din actul de vânzare, care nu face mențiune de nici un bun, căci prin el se vinde „partea de moștenire”, iar nu anume bunuri individualizate.

Că, de altfel, chiar dacă Ion zis Niță Marin Stancu ar fi avut posesiunea acestor bunuri, încă de când tatăl său Marin Stancu era în viață, această împărțeață nu constituie decât o dare în folosință, iar nu constituirea unui drept, rămânând ea, în momentul deschiderei succesiunii, dreptul acesta să fie transmis.

Considerând că, întrucât se stabilește astfel în fapt că succesiunea lui Marin Stancu nu era încă deschisă în momentul vânzării, vânzarea de către Ion zis Niță Stancu a „părții de moștenire” ce i se va cuveni dela Marin Stancu constituie un pact succesoral prohibit de art. 965 c. civil, ceea ce, potrivit art. 966 c. civil, face ca convențiunea cu privire la aceste bunuri să nu aibă nici un efect.

Având în vedere că apelanții pârți susțin în al doilea rând că chiar dacă ar fi vorba de un pact succesoral, el nu s'a realizat, căci nu a existat succesiune, deoarece Ion zis Niță Marin Stancu, vânzătorul, a murit la 8 Februarie 1896, înaintea tatălui său Marin Stancu, a cărui avere ce urma să-i rămână ca moștenire o vindea, care a murit la 24 Aprilie 1896.

Considerând că, deși se constată în fapt că vânzătorul Ion zis Niță Marin Stancu nu a venit la succesiunea tatălui său Marin Stancu, a cărui avere urma să-i rămână moștenire a vându-to la 17 Ianuarie 1896 lui Ion Pătrulescu, întrucât a murit înaintea tatălui său, aceasta nu face ca nulitatea actului de vânzare să dispară, momentul ce urmează să fie

avut în vedere, pentru a stabili existența pactului succesoral, fiind acel al încheierii actului.

Că, dealtfel, dacă vânzătorul Ion zis Niță Marin Stancu nu a venit la succesiunea tatălui său Marin Stancu, și deci bunurile rămase dela acesta nu au intrat nici odată în patrimoniul lui Ion zis Niță Marin Stancu, care nu le-a putut transmite, deci, în mod valabil lui Ion Pătrulescu, cumpărătorul acestor bunuri Ion Pătrulescu nu are nici un titlu asupra lor, așa că bunurile acestea urmează să fie restituite reclamanților.

Având în vedere că, apelanții pârți susțin în al treilea rând că chiar dacă este vorba de un pact succesoral, nulitatea lui rămâne fără efect, întrucât actul de vânzare a fost ratificat de reclamanți prin actul de partaj din 27 Martie 1915.

Considerând că, dacă atunci când este vorba de un act anulabil, — adică de unul din acele acte care sunt isbite de o nulitate relativă, ca unele ce au fost făcute cu anumite viții de conștientă ori fără să se țină seama de măsurile de protecțiune ce legea le ia în favoarea unor anumite persoane, — el poate fi confirmat, întrucât el produce efecte juridice din însuși momentul confecționării lui, iar nulitatea este prevăzută de lege în vederea apărării unor interese particulare, atunci când este vorba de un act radical nul, — adică de unul din acele acte care deși întrunește toate elementele esențiale ale unui contract, totuși este făcut cu călcarea unor dispozițiuni categorice ale legii prin care se are în vedere ordinea publică și bunele moravuri, cât și garantarea intereselor economice și sociale, ori salvarea unor alte interese superioare ale Statului, — el nu poate fi confirmat, întrucât el nu a produs nici un efect juridic din însuși momentul încheierii lui, iar nulitatea fiind prevăzută de lege tocmai în vederea salvării acestor interese superioare, operează de drept, nefiind lăsată la discuția părților contractante.

Că întrucât, în speță, contractul de vânzare intervenit între Ion zis Niță Marin Stancu și Ion Pătrulescu cu privire la bunurile ce urmau să-i rămână moștenire dela tatăl său Marin Stancu este declarat de art. 966 cod civil, fără de efect, ca unul ce este făcut cu călcarea dispozițiilor categorice ale art. 965 cod. civil, prin care, pe deoparte, pentru considerațiuni de ordin moral, ca momentul încetării din viață al altora să nu fie discutat și nici sfârșitul lor dorit, iar pe de altă parte pentru garantarea unor interese economice, ca acel care dă prețul să nu fie păgubit din cauza caracterului eventual și deci prea aleatoriu al unor astfel de transmisiuni, învoirile asupra succesiunilor nedeschise încă sunt prohibite, el nu poate fi confirmat.

Considerând că, chiar dacă ne-am fi aflat în fața unui act anulabil, care ar fi putut fi deci confirmat, totuși, întrucât ca să se poată invoca cu succes confirmarea actului de vânzare, ar fi trebuit să se facă dovada că atunci când reclamanții au făcut actul de partaj, ei aveau cunoștință de vițiu contractului de vânzare, și au avut intențiunea, prin facerea actului de partaj, de a-l confirma, ceea ce nu s'a stabilit în speță, condițiunea cunoașterii vițiului fiind necesară, atât în cazul unei confirmări exprese, — despre care nu poate fi vorba, în speță, actul de partaj neconținând mențiunile cerute de art. 1190 c. civil, — cât și cazul unei confirmări tacite, — care nici aceasta nu se stabilește, — ca una ce rezultă din însuși natura confirmării care, fiind o renunțare la dreptul de a ataca convențiunea viciată, nu se poate susține că ai putut renunța la un drept ce nici nu-ți era cunoscut.

Că astfel fiind, această obiecțiune nu este de natură să schimbe soluțiunea de mai sus.

Având în vedere că apelantul pârț Ion Pătrulescu susține în al patrulea rând că chiar dacă pactul succesoral atrage anularea vânzării, dânsul tot păstrează bunurile cari au făcut obiectul acelei vânzări, căci are prescripția de 30 ani în favoarea sa, care nu a fost întreruptă prin prima acțiune intentată la 10 Iunie 1924 după 28 ani posesiune, căci ac-

țiunea aceasta a fost abandonată prin introducerea suplimentului acțiunii din 15 Maiu 1929 care o exclude pe cea dintâi și care s'a împlinit înaintea suplimentului acțiunii, care a fost introdus după 55 ani de posesiune.

Având în vedere că din examinarea acțiunii din 10 Iunie 1924 și a suplimentului acestei acțiuni din 15 Maiu 1929, nu se stabilește în fapt că reclamanții ar fi abandonat prima acțiune, înțelegând să introducă o alta nouă, din contră, din termenii categorici ai suplimentului acțiunii rezultând, că, reclamanții au înțeles ca, menținând prima acțiune din 10 Iunie 1924, să o completeze cu noi temeuri expuse în suplimentul acțiunii din 15 Mai 1929.

Că, chiar dacă, pentru calcularea prescripțiunii de lungă durată, invocată de apelanții pârți în favoarea lor, luăm data de 15 Maiu 1929 a intentării suplimentului acțiunii, situațiune mai favorabilă apelanților pârți, deși dela 17 Ianuarie 1896, data actului de vânzare a cărui anulare se cere, s'au scurs 55 ani, totuși, întrecând cursul prescripțiunii a fost întrerupt pe timpul războiului, 3 ani și jumătate, și cum, independent de aceasta, ea nu curge contra minorilor, dat fiind că reclamantul Ion Gh. Stancu, născut la 8 Martie 1889, era de 7 ani împliniți la data de 17 Ianuarie 1896, a vânzării, iar Paraschiva N. Pătrașcu, născută la 20 Septembrie 1892, era de 4 ani împliniți la aceeași dată și cum ei au devenit majori, Ion Gh. Stancu la 8 Martie 1910, iar Paraschiva N. Pătrașcu la 20 Septembrie 1915, potrivit art. 1876 c. civil, abia dela 1915, majoratul Paraschivei N. Pătrașcu, copilul cel mai mic, începând să curgă prescripția contra lor, termenul de 30 ani nefiind astfel împlinit rămânând prescriși numai 16 ani, în raport cu cel mai mic copil, Paraschiva N. Pătrașcu, apelanții pârți nu au dobândită prescripțiunea de lungă durată în favoarea lor, așa că nici această obiecțiune nu poate schimba soluțiunea de mai sus.

Având în vedere că apelanții pârți susțin în al cincilea rând că, chiar dacă nu au dobândită prescripțiunea de lungă durată în favoarea lor și, deci, pactul succesoral, urmează să-și producă efectele sale, totuși el nu poate atrage decât anularea vânzării succesiunii nedeschise încă la data vânzării a lui Marin Stancu, iar nu și anularea vânzării succesiunii Dobrei Marin Stancu, care era deschisă la acea dată, cum greșit hotărăște Tribunalul.

Considerând că, întrucât se stabilește în fapt că numai succesiunea lui Marin Stancu nu era deschisă la data de 17 Ianuarie 1896, când a avut loc vânzarea, iar nu și succesiunea Dobrei Marin Stancu, care era deschisă la acea dată, numai vânzarea părții de moștenire în cea dintâi succesiune a lui Marin Stancu este declarată de lege radical nulă, iar nu și a părții de moștenire din succesiunea Dobrei Marin Stancu, care, fiind deschisă la data vânzării, era perfect valabilă din acest punct de vedere.

Că, faptul că ambele operațiuni juridice au fost făcute prin același act, nu poate face ca nulitatea radicală, datorită pactului succesoral, să isbească și vânzarea părții de moștenire din succesiunea Dobrei Marin Stancu, care era deschisă la acea dată, ci numai a celeia din succesiunea nedeschisă a lui Marin Stancu, ambele operațiuni juridice fiind distincte una de alta, deși constatate prin același act și din mică un text al legii sau vre-un principiu de drept rezultând că nulitatea uneia să aibă influență prin faptul că sunt cuprinse în același act asupra valabilității celeilalte, validitatea sau nulitatea convențiilor consensuale fiind independentă de înscrierile cari le constată.

Că, faptul că pentru ambele părți de moștenire, din cele două succesiuni deosebite, s'a prevăzut un preț total, nu însemnează că aceste două părți de moștenire din cele două succesiuni deosebite formează un singur tot, încetând a mai fi două părți distincte de moștenire fiecare din altă succesiune, căci pentru ca ambele părți de moștenire din succesiuni diferite să poată fi considerate ca indivizibile, prin faptul că pentru amândouă s'a prevăzut un preț total, ar trebui ca, sau legea să

le declare astfel, sau părțile contractante să le fi privit sub un raport de indivizibilitate, sau din cauza obiectului lor să se găsească sub un astfel de raport; ori, nici un text de lege nu privește ca atare două convențiuni pentru că s'a prevăzut un preț total, pentru amândouă convențiunile, iar de intențiunea părților de a le fi privit sub un astfel de raport nici nu poate fi vorba, din nici o clauză a contractului nerezultând o asemenea intențiune, fixarea unui singur preț total pentru ambele operațiuni juridice explicându-se prin aceea că obiectele ambelor operațiuni se transmiteau, în același timp, aceleiași persoane, care singură era obligată să plătească prețul pentru amândouă porțiunile de succesiune ce i se transmiteau, dificultatea ce s'ar putea naște în cazul când una din vânzări s'ar anula, de a determina din prețul total, care înglobează prețul ambelor vânzări, partea de preț aferentă fiecăreia din cele două operațiuni, neputând constitui o cauză de indivizibilitate.

Că, de altfel, în speță, nici nu poate fi vorba de o astfel de dificultate, din concluziunile scrise depuse la dosar de către cumpărătorul Ion Pătrulescu, rezultând că acesta înțelege ca prețul de 400 lei să-l considere ca plătit numai pentru partea bunurilor provenite din succesiunea Dobrei Marin Stancu deschisă la data vânzării.

Că, nici de o indivizibilitate materială nu poate fi vorba, neavând ambele vânzări un același obiect, care n'ar putea fi susceptibil de o diviziune nici materială, nici intelectuală, ci obiecte diferite, cote-părți din succesiune, care acestea sunt perfect divizibile.

Că astfel fiind, greșit tribunalul a considerat, pe baza art. 965 și 966 cod. civ., ca fiind isbite de o nulitate radicală ambele vânzări, o asemenea nulitate făcând să rămână fără ființă numai vânzarea porțiunii de moștenire din succesiunea lui Marin Stancu, iar nu și a Dobrei Marin Stancu, care rămâne perfect valabilă.

Având în vedere că apelantul pârît Ion Gh. Pătrulescu susține în al șaselea rând că de altfel nici în ce privește vânzarea părții din succesiunea lui Marin Stancu, declarată de lege radical nulă, el nu poate fi obligat să restituie apelanților reclamanți vre-un obiect, din moment ce aceștia nu identifică bunurile ce i-au fost vândute de Ion zis Niță Marin Stancu lui Ion Pătrulescu din succesiunea lui Marin Stancu cu cele rămase din această succesiune și stăpânite de Ion Pătrulescu,

Având în vedere că, întrucât prin răspunsurile date la întrebătorul ce i s'a luat la tribunal, în ședința dela 31 Octombrie 1929, de către apelantul pârît Ion G. Pătrulescu, declară că bunurile trecute în actul de partaj din 27 Martie 1915, la literile *b, e, h, i*, corespunzătoare cifrelor 4, 5, 6 și 7 din acțiune și care sunt: 1) Un trup de pământ în satul Bătiești, împomțit în întregime și în suprafață de un hectar și jumătate, învecinat la apus cu șoseaua, la răsărit cu Gh. Micu și Al. Chirișescu, la miază-noapte cu Gh. Micu și la miază-zi cu Ion G. Micu; 2) O fașă de pământ fânețe numită „în dealul lui Pană”, lată la capul despre est 19 m., iar la capul despre vest de 24 m, și învecinată la răsărit cu apa văii Urlui, la apus cu câțiva locuitori din Davidești, la miază-noapte cu moștenitorii Gh. Andrei și la miază-zi cu moștenitorii Dumitru Gh. M. Stancu; 3) Un trup de pământ fânețe numit „în Scândurequa”, în suprafață ca 1/4 hectar, învecinat la răsărit cu apa văii Albina, la apus cu St. R. Popa, la miază-noapte cu Marin D. Costea și la miază-zi cu Maria R. Bichi; 4) Pădurea și stărpșul din chingile Popeasca din Dealul Lii și din Piscul Pomilor situate în Bârdijanca, toate din comuna Vulturești, județul Muscel, provin din succesiunea lui Marin Stancu, urmează să identifiacaarea este făcută cu privire la aceste bunuri, așa că apelantul pârît Ion Pătrulescu urmează să fie obligat să delase aceste bunuri în proprietatea și posesiunea apelanților reclamanți Ion G. M. Stancu și Paraschiva N. Pătrașcu, născută Gh. M. Stancu, fostă Georgescu, ca deținându-le fără cauză, în baza unui contract pe care legea îl declară nul și fără ființă, admi-

țându-se astfel în parte, apelul lui Ion Pătrulescu și rețormându-se în parte sentința tribunalului, care îl obligă pe apelantul Ion Gh. Pătrulescu să restituie apelanților reclamanți și alte bunuri în afară de acestea.

Având în vedere că apelantul pârît Ion Gh. Pătrulescu susține în al șaptelea rând, că, chiar dacă se identifică aceste bunuri, pactul succesoral nu-și poate produce efectele sale și el nu poate fi obligat la restituirea bunurilor, întrucât are în favoarea sa prescripția de 10 ani, bazată pe just titlu: actul de vânzare din 17 Ianuarie 1896 și actul de partaj din 27 Martie 1915 și buna credință.

Considerând că, întrucât potrivit art. 1897 alin. 2 codul civil, un titlu nul nu poate servi de bază prescripțiunii de zece până la douăzeci ani, cum prin considerentele de mai sus s'a stabilit că, contractul de vânzare din 17 Ianuarie 1896 a părții de moștenire din succesiunea lui Marin Stancu, nedeschisă la epoca vânzării, intervenit între Ion zis Niță Marin Stancu, ca vânzător și Ion Pătrulescu, ca cumpărător, este isbit de o nulitate radicală, el neputând servi de bază prescripțiunii de 10 ani invocată de apelantul Ion Pătrulescu și deci nici actul de partaj din 27 Martie 1915 făcut în baza lui, această obiecțiune nu este de natură să schimbe soluțiunea de mai sus.

Având în vedere că apelanții reclamanți Ion G. M. Stancu și Paraschiva N. Pătrașcu susțin însă că, chiar dacă vânzarea este bună, în ce privește partea din succesiunea Dobrei Marin Stancu, actul de partaj tot rămâne nul, întrucât: 1) Paraschiva N. Pătrașcu fostă C. N. Georgescu, nu a luat parte la facerea actului de partaj prezentându-se în locul ei o altă persoană care a semnat prin punere de deget, pe când dânsa este știutoare de carte; 2) Chiar dacă a luat parte, era minoră la facerea partajului, așa că, pe de o parte nu putea, pe baza art. 419 codul civil, încheia un act de partaj cu propriu său cotutore, iar pe de alta, potrivit art. 401 și 415 cod. civ., acesta nu putea înstreina sau transige asupra bunurilor minorei de sub tutela sa, fără îndeplinirea formelor cerute de lege.

Având în vedere că în ce privește primul motiv, pentru care se cere de către apelanții reclamanți anularea actului de partaj, întrucât din procesul-verbal cu nr. 107 din 27 Martie 1915 de autentificarea actului de partaj dresat de judecătorul ocolului rural Stâlpeni din județul Muscel, care face credință până la înscrierea în fals, se constată că Paraschiva N. Pătrașcu, căsătorită la acea dată cu Constantin N. Georgescu, a fost de față la autentificarea actului de partaj, asistată fiind de soțul său Constantin N. Georgescu, care a semnat propriu actul de partaj și a căror identitate a fost stabilită de judecătorul care a autentificat actul prin I. Arsenescu, notarul comunei Vulturești, unde domiciliu părțile, scriitorul și redactorul actului, urmează să fie privit ca nefondat.

Că faptul că Paraschiva N. Pătrașcu, deși știutoare de carte, după cum se arată în adeverința cu nr. 239 din 7 Martie 1928, liberată de Direcția școlii primare urbane mixte din comuna Vulturești, județul Muscel, în care se afirmă că, în anul 1907, a absolvit două clase primare, nu este semnată propriu în actul de partaj, ci prin punere de deget, nu denotă că Paraschiva N. Pătrașcu nu a fost în persoană la autentificarea actului de partaj, căci nici mai târziu după 15 ani dela facerea actului de partaj, cu ocazia căsătoriei sale cu Nicolae Gh. Pătrașcu, care s'a oficiat la primăria comunei Vulturești din județul Muscel, Paraschiva N. Pătrașcu nu semnează propriu, făcându-se mențiune în extractul de căsătorie cu nr. 8' din 19 Septembrie 1926, dresat cu acea ocaziune, că este neștiutoare de carte, ci că ea, nefiind stăpână pe cunoștințele celor două clase primare, după cum se constată și din modul cum s'a semnat pe petițiunea de introducerea acțiunii, lipsind litera „*n*” dela cuvântul „Paraschiva” și litera „*e*” dela cuvântul „Georgescu”, preferă să apară în actele publice ce le dresa ca fiind neștiutoare de carte.

Că, în ce privește cel de-al doilea motiv pentru care se cere anularea actului de partaj, întrucât la facerea actului de partaj, Paraschiva Gh. M. Stancu, deși încă minoră, prin căsătorie ieșise de sub tutelă, trecând sub puterea maritală a soțului său Constantin N. Georgescu, care a luat parte ca soț pentru autorizare la facerea actului de partaj alături de Paraschiva N. Pătrașcu, care se numea atunci Paraschiva C. N. Georgescu și cum nu se face, de către reclamantii, dovadă că actul de partaj a fost făcut mai înainte de expirarea unei luni dela predarea de către tutorele I. Pătrulescu a socotelilor definitive, în urma încetării tutelii prin trecerea în căsătorie a minorei, cu Constantin N. Georgescu, dispozițiunile art. 419 cod. civ., nu-și pot găsi aplicabilitatea lor.

În ce privește faptul că actul de partaj nu s'a făcut cu îndeplinirea formelor cerute de lege pentru actele de împărțire făcute de minori, întrucât, deși se constată în fapt că Paraschiva N. Pătrașcu, căsătorită la acea dată cu Constantin N. Georgescu, era minoră la facerea actului de partaj, neavând decât 20 ani și jumătate, și deși, potrivit art. 450 și 747 cod. civ., dânsa, deși emancipată prin căsătorie, totuși, fiind minoră, în afară de autorizarea soțului său, care îndeplinea rolul și de curatore, pe care a avut-o, nu putea face împărțirea decât prin tribunal, cu îndeplinirea formelor cerute de lege, pentru minorii neemancipați, forme care nu au fost îndeplinite, totuși întrucât dela majoratul său, care a avut loc la 18 Septembrie 1915, până la 10 Iunie 1924, data intentării acțiunii, a trecut mai mult de 10 ani, nulitate relativă, de care era isbit actul de partaj, a fost confirmată în mod tacit, potrivit art. 1900 colul civil.

Că astfel fiind, motivele pentru care se cere de apelanții reclamanții anularea actului de partaj urmează să fie privite ca nefondate.

Că faptul că bunurile provenite din succesiunea lui Marin Stancu, specificate mai sus, cumpărate de Ion Pătrulescu de la Ion zis Niță Marin Stancu, atribuite prin actul de partaj lui Ion Pătrulescu, urmează, pentru considerentele de mai sus, să fie restituite reclamanților, nu are nici o influență asupra actului de partaj, care va continua să-și producă efectele sale, atât în ce privește bunurile provenite din succesiunea Dobrei Marin Stancu, cât și a celor provenite din succesiunea lui Marin Stancu, cu singura deosebire, că, bunurile din succesiunea acestuia căzute în lotul lui Ion Pătrulescu, vor trece în proprietatea reclamanților, care le vor împărți între dânsii, dacă și când vor găsi de cuviință.

Că în ce privește motivul din apelul reclamanților Ion Gh. M. Stancu și Paraschiva N. Pătrașcu de a li se admite acțiunea și în contra apelantelor părți Ioana Rizescu și Maria Băcescu, întrucât parte din bunurile provenite din succesiunea lui Marin Stancu au fost trecute de Ion Pătrulescu fiicelor sale Ioana Rizescu și Maria Băcescu, fie prin danie, fie prin înzestrare, întrucât din răspunsurile date la interogatoriile ce li s'a luat în ședința dela 12 Octombrie 1935 și actele de donațiune făcute în favoarea lor de Ion Gh. Pătrulescu, autentificate de tribunalul Muscel, cel în favoarea Mariei Băcescu la 12 Iunie 1925, iar cel în favoarea Ioanei Rizescu la 15 Iunie 1925, coroborate și cu un act dotațional sub semnătură privată din 21 Decembrie 1919, deci fără valoare, potrivit art. 1228 cod. civ., de înzestrarea Mariei Pătrulescu la trecerea în căsătorie cu Ion Băcescu, nu se stabilește în fapt că terenurile ce le-au fost dăruite, sau ce care au fost înzestrate Ioana Rizescu și Maria Băcescu, sunt cele provenite din succesiunea lui Marin Stancu, la a căror restituire către reclamanți a fost obligat prin considerentele de mai sus Ion Pătrulescu, bine a fost respinsă de tribunal acțiunea îndreptată în contra lor.

Că apelul reclamanților Ion Gh. M. Stancu și Paraschiva N. Pătrașcu fiind astfel nefondat, urmează să fie respins ca atare.

Că în ce privește apelul părților dela prima instanță

Ioana I. Pr. Rizescu și Maria Ion Băcescu, ele urmează să fie respinse ca fără interes, din moment de acțiunea îndreptată în contra lor de reclamanții Ion Gh. M. Stancu și Paraschiva N. Pătrașcu a fost respinsă ca nefondată, iar ca să se apere în apelul acestora, care pentru considerentele de mai sus a fost respins, nu aveau nevoie să facă și dânselor apel.

Pentru aceste motive, redactate de d. consilier Ștefan P. Mihăileanu, Curtea admite în parte apelul, etc.

(ss) N. Radovici, C. Alimănescu, Ștefan P. Mihăileanu.

JURISPRUDENȚA STRAINA REZUMATA

Trib. din Bethune, 13 Dec. 1933

Un minor nu poate să transforme datoria naturală a sa într-o datorie civilă.

Mama unui copil natural a introdus acțiune în daune contra fostului ei amant, invocând seducțiunea. În instanță nu s'a dovedit, că fostul amant a întreprins mijloace dolosive. Reclamanta a mai invocat și un angajament scris al amantului, care promitea să subvină la trebuințele copilului. Tribunalul nu a reținut acest angajament, de oarece el emanând dela un minor, acesta era incapabil să contracteze valabil un asemenea angajament. (Din Rev. trim. de dr. civ. din 1934, nr. 2, pag. 405).

NOTĂ. — Legislația noastră nu creiază o obligație de întreținere în sarcina tatălui natural. Tatăl natural are însă o obligație naturală de a-și întreține pe copilul său. Legătura de sânge impune această obligație.

Din naturală, această obligație ia caracterul de obligație civilă, când tatăl își recunoaște obligația sa. Un înscris, un început de probă scrisă, poate să ducă la dovada, că tatăl și-a recunoscut obligația sa. Instanțele nu s'au oprit însă numai la recunoașterea explicită a acestei obligații. Recunoașterea obligației a apărut și implicit. Astfel, faptul tatălui de a merge la ofițerul de stare civilă pentru a declara pe copil, cerând să se ia act că recunoaște pe copil ca al său, a fost considerat ca implicând recunoașterea obligației naturale de întreținere. (Trib. Ilfov s. III, sent. civ. nr. 1010 din 1928, în *Dreptul*, 1929, pag. 417).

Un minor poate însă să-și recunoască această obligație de întreținere? Este chestiunea pusă în sentința mai sus rezumată. Trib. din Bethune a răspuns negativ la această chestiune. Angajamentul, arată Trib., nu putea să fie valabil, fiindcă el emană dela un incapabil.

Soluția aceasta este aprobată de d-l *Demogue*, în revista sus indicată. „La transformation de la dette naturelle en obligation civile”, spune d-l *Demogue*, „suppose la capacité de s'obliger”. Minorul însă nu are capacitatea de a se obliga contractual. De aceea, el poate invoca lipsa de valabilitate a recunoașterii sale.

Soluția aceasta este de sigur juridică. Însă ea are ceva ce isbește. Căci se poate ca minorul să-și recunoască pe copilul său natural. Actul acesta este perfect valabil. Și atunci nu isbește, când minorul ce și-a recunoscut și obligația de întreținere, ar susține, că, deși recunoașterea copilului natural este valabilă, însă recunoașterea de întreținere nu este valabilă, fiindcă ea emană dela un incapabil.

Starea legislației de acum permite însă această susținere.

HARITON UDREA
Magistrat